ХУУЛИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ч.ТАМИРААГИЙН 2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ							
№	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин	Хэрэгжил тэлтийн хувь
1	***Зорилт 4: Гаалийн байгууллагын дэд бүтэц, давахыг бэхжүүлэх***						
1	Хууль тогтоомжийн төсөлд санал өгөх, эрх зүйн	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	**1.** Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны А/03 тушаалаар батлагдсан Гаалийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын үзэл баримтлалын төсөл, Гаалийн тариф, татварын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын үзэл баримтлалын төсөл, Гаалийн тариф,	**1.** Гаалийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн төслийг Улсын Их Хурлаар батлуулахаар Сангийн яаманд хүргүүлэх.	**1.** “Ажлын хэсэг байгуулах тухай” ГЕГ-ын даргын 2023 оны №А/03 тушаалаар батлагдсан Гаалийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын үзэл баримтлалын төсөл, Гаалийн тариф, татварын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын үзэл баримтлалын төсөл, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах ажлын хэсэгт 2023 оны 02 дугаар сарын 13-ны өдрөөс 2023 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдрүүдэд орж ажилласан. Энэ хугацаанд 2021-2023 онд шинээр батлагдсан Зөвшөөрлийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудад орсон өөрчлөлтүүдийг судалж, хуулийн төслийг нийцүүлсэн. Мөн гаалийн байгууллагын чиг үүрэгт шинээр орсон хорио цээр, эрүүл ахуй, чанарын тохирлын хяналт, шалгалтын асуудлыг шинээр бүлэг болгон Гаалийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд тусгасан. Түүнчлэн гадаад улсуудын жишиг, УИХ-ын гишүүдтэй хийсэн уулзалт дээр өгсөн чиглэлийн дагуу Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн төслийг Гаалийн тухай хуулийн төсөлд нэгтгэн найруулав. Гаалийн тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг шинэчлэн найруулсан. ДГБ-ын багц стандарт, гарын авлага, бусад орны хууль тогтоомжуудыг судалж, Гаалийн горимыг хялбарчлах, уялдуулах тухай олон улсын конвенци /Киото контенци/ болон түүнд оруулах өөрчлөлтүүд, ДГБ-аас өгсөн зөвлөмжүүдтэй танилцсан.	Биелэлт 100%

				гаалийн татварын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах ажлын хэсэг Зөвшөөрлийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудад орсон өөрчлөлтүүдийг судалж, хуулийн төслийг нийцүүлсэн. Хуулийн төслүүд, үзэл баримтлалыг “Санал шийдвэрлүүлэх тухай” Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн 01/2842 албан бичгээр Сангийн сайд Б.Жавхланд		Гаалийн ерөнхий газрын бүтцийн нэгжүүд, гаалийн газар хороодоос ирсэн саналуудтай нэгбүрчлэн танилцаж, ирсэн саналуудыг бүлэглэн хуулийн төслийн холбогдох хэсгүүдэд тусган, хүлээн авах боломжгүй саналуудын шалтгааныг тэмдэглэн ажиллав. Хуулийн төслийн холбогдох заалтуудыг боловсруулах үед ГЕГ-ын холбогдох бүтцийн нэгжүүдтэй хамтран ажиллаж, гарч буй хүндрэл, хуулиар зохицуулах шаардлагатай байгаа асуудлууд, худалдаа хөнгөвчлөх, үйл ажиллагааг сайжруулах чиглэлээр хийгдэж байгаа ажлуудын талаар ярилцаж саналуудыг тусган ажилласан болно. I хэсэг.Ерөнхий зүйл Хуулийн зорилго, томьёоны тодорхойлолт хэсэгт буюу I-IY бүлэгт хорио цээрийн хяналт шалгалттай холбоотой асуудлыг нэмж тусгасан. II хэсэг.Мэдээлэл, зөвлөгөө лавлагаа, гомдол Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Захиргааны ерөнхий хууль, ДХБ-ын XXX-т заасан “Хэвлэл нийтлэл болон мэдээллийн хүртээмж”, “Цахим төлбөр”, “Гомдол гаргах болон гомдлыг хянан шалгах ажиллагаа”, Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимыг уялдуулах, хялбарчлах тухай конвенцийн “Мэдээлэл технологи ашиглах”, Статистикийн тухай хууль, Нууцын тухай хууль, Хүний хувийн мэдээлийг хамгаалах тухай хууль, Цахим гарын үсгийн тухай хууль зэрэг хууль тогтоомжуудыг судалсан. Мэдээлэл, зөвлөгөө, лавлагаа, гаалийн байгууллага, албан тушаалтны шийдвэрт гомдол гаргах, гаалийн статистик, мэдээллийн технологи ашиглахтай холбогдсон харилцааг Статистик, дүн шинжилгээний хэлтэс, Мэдээллийн технологийн газраас ирүүлсэн санал, холбогдох хууль тогтоомжийн заалтуудтай уялдуулан боловсруулсан. III хэсэг.Гаалийн тариф, барааны үнэ, ангилал, гарал үүслийг тодорхойлох, гаалийн болон бусад татвар ногдуулах, хураах, төлөх, чөлөөлөх Гаалийн тарифын тогтолцоо, гаалийн татвар тогтоох хэлбэр, гаалийн тарифын зөвлөл, гаалийн үнэ, барааны ангилал, импортын барааны гарал үүсэл, урьдчилсан шийдвэр, гаалийн болон бусад татвар ногдуулах, төлөх, чөлөөлөхтэй холбогдсон харилцааг тусгана. урьдчилсан шийдвэр, барааны ангилал, гаалийн үнэлгээний асуудлаар гаргасан гомдлыг хянан шийдвэрлэхэд гаалийн болон бусад татварыг төлөх баталгаа, эсхүл татварыг холбогдох дансанд байршуулан барааг	

				хүргүүлсэн болно.		олгох болон татвар, тарифтай итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгжийн гаалийн болон бусад татвар төлөх хугацааг уян хатан болгохтой холбогдсон бусад харилцааг нарийвчлан тусгасан. IY хэсэг.Гаалийн хяналт, бүрдүүлэлт Гаалийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн II-X бүлэг буюу 28-186 зүйлд гаалийн хяналт, бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хилээр нэвтрүүлэх, барааг мэдүүлэх, зарим нэр төрлийн барааг хилээр нэвтрүүлэх, гаалийн бүрдүүлэлт хийх онцлог, гаалийн шалгалттай холбоотой үйл ажиллагааг тусгасан. Амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд бүтээгдэхүүнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээрийн хяналт, шалгалтын тухай хуулийн хяналт, шалгалттай холбоотой асуудлыг хуулийн төсөлд нэг бүлэг болгон нэмж тусган, хорио цээрийн хяналтын ангилал, хамрагдах бараа, тавигдах нийтлэг шаардлага, хорио цээрийн үзлэг, халдваргүйжүүлэлт, барааг буцаах зэрэг зохицуулалтуудыг ажлын хэсгийн гишүүд болон Хорио цээрийн хэлтэстэй хамтран боловсруулсан. Гаалийн мэдүүлэг, түүний төрөл, бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн байгууллагад мэдүүлэх, урьдчилан мэдүүлэх, мэдүүлэх хугацаа, мэдүүлэгчийн эрх, үүрэг, барааг мэдүүлэхэд шаардагдах бичиг баримт, гаалийн мэдүүлэгт өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох, гаалийн бүрдүүлэлтийн үйл ажиллагааг хорио цээрийн хяналттай уялдуулан боловсруулсан. Эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх, эрсдлийн мэдээлийн сан, эрсдэл тооцох үйл ажиллагааг тодорхой болгож, хорио цээрийн эрсдэлийн удирдагыг гаалийн эрсдэлийн удирдлагатай уялдуулан найруулсан болно. Гаалийн хяналтад орчин үеийн дэвшилтэт техник технологи, арга ажиллагааг нэвтрүүлэх, гаалийн тэмдэглэгээ хийхэд ухаалаг ломбо ашиглах заалт, гаалийн магадлан шинжилгээнд ирүүлэх барааны тоо тэмжээг тогтоох заалт нэмж оруулсан. Гаалийн итгэмжлэгдсэн операторын зохицуулалтыг шинээр оруулсан. Зөвшөөрлийн тухай хуульд Гаалийн түр агуулах ажиллуулах үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэхээр заасан тул хуульд нийцүүлэн нөхцөл, шаардлага, зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох харилцааг зохицуулсан.	

						Гаалийн хяналтын бүс тогтоох, сунгах, түдгэлзүүлэх, татан буулгах, Гаалийн тээвэрлэгчээр бүртгэх үйл ажиллагааг цахимд шилжүүлсэнтэй холбоотой тавигдах нөхцөл, шаардлага, зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох үйл ажиллагааг бусад зөвшөөрөлтэй уялдуулсан. Гаалийн бүрдүүлэлтийн дараах шалгалттай холбогдсон харилцааг тодорхой тусгаж, шалгалтын төрөлтэй холбоотой хэсгийг өөрчлөн найруулж, гаалийн бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтаар гаалийн байгууллагад барааг мэдүүлээгүй, өөр бараагаар, эсхүл дутуу мэдүүлсэн зэрэг зөрчилд шийтгэл ногдуулсан шийдвэр хүчин төгөлдөр болсноос хойш барааг гаалийн байгууллагад мэдүүлж, гаалийн бүрдүүлэлт хийлгэх, бусад зөрчилд шийтгэлийн хуудсаар шийдвэрлэхээр төсөлд тусгав. V хэсэг. Гаалийн бүрдүүлэлтийн горим Гаалийн тухай хуулийн шинчилсэн найруулгын төслийн 189-307 дугаар зүйлд Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын ангилал, төрөл, тэдгээрийг сонгох, барааг гаалийн бүрдүүлэлтийн горимд байршуулах, гаалийн болон бусад татвар төлөх үүрэг үүсэх, гаалийн болон бусад татвар ногдуулах, тарифын бус хязгаарлалт, горимд байршуулахаас татгалзах, эрх шилжүүлэх, бараа, тээврийн хэрэгслийг буцаан гаргах, буцаан оруулах, гаалийн зөрчлийн улмаас горимын үйлчлэл дуусгавар болох, гаалийн бүрдүүлэлтийн горимыг хэрэгжүүлэх журам, горимын кодтой холбогдсон харилцааг дахин хянаж, зарим зүйл, хэсэгт найруулгын өөрчлөлт оруулсан. Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 1.5 дугаар зүйлийн 17-д зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгохтой холбогдсон г захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон акт гаргахыг хориглосон тул гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түтгэлзүүлэх, хүчингүй болгох үйл ажиллагааг тодорхой тусгасан, гаалийн баталгаат агуулахад тавих нөхцөл, шаардлагыг тодорхойлсон. Татваргүй барааны дэлгүүрийн зөвшөөрлийг сонон шалгаруулалтын үндсэн дээр олгохоор зохицуулсан байсан боловч УИХ-аас 2023.01.06-ны өдөр баталсан Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль болон хамт баталсан Гаалийн тухай хуульд нэмэл оруулах тухай хуулийг судалж үзэхэд Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулиар Татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг дуудлага худалдаагаар олгохоор зохицуулсан.	

						Гэвч 2023.01.06-ны өдөр батлагдсан Гаалийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлд Гаалийн тухай хуулийн 139 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт 139.1.17 заалт нэмж, татваргүй барааны дэлгүүрийн сонгон шалгаруулалтад оролцох тохиолдолд бүрдүүлэх бичиг баримтыг тогтоосон байна. Дээрх 2 хуульд зарчмын зөрүүтэй зохицуулалт орсон тул татваргүй барааны дэлгүүрийн зөвшөөрөл олгох асуудлыг сонгон шалгаруулалтын үндсэн дээр олгохоор төсөлд найруулж, Зөвшөөрлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийг Гаалийн тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн барихаар боловсруулсан болно. VI хэсэг. Гаалийн албаны тогтолцоо Гаалийн албаны тодорхойлолт, тогтолцоо, удирдлага, санхүүжилт, түүний үйл ажиллагааны зарчим, гаалийн байгууллага, түүний удирдлага, алба хаагчийн эрх зүйн байдлыг нарийвчлан тодорхойлсон. Хуулийн төслүүд, үзэл баримтлалыг “Санал шийдвэрлүүлэх тухай” Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн 01/2842 албан бичгээр Сангийн сайд Б.Жавхланд хүргүүлсэн болно. **Биелэлт:** Гаалийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар батлагдсан ажлын хэсэг нь Гаалийн тухай хууль, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хууль, Амьтан ургамал тэдгээрийн гаралтай түүхий эдийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээрийн хяналтын тухай хуулийн гаалийн байгууллага хэрэгжүүлэн ажиллах холбогдох заалтуудыг тусган хуулийн төсөл боловсруулсан. Хуулийн төсөл Ерөнхий зүйл, Мэдээлэл, зөвлөгөө, лавлагаа, гомдол, Гаалийн тариф, барааны үнэ, ангилал, гарал үүслийг тодорхойлох, гаалийн болон бусад татвар ногдуулах, хураах, төлөх, Гаалийн хяналт, бүрдүүлэлт, Гаалийн бүрдүүлэлтийн горим, Гаалийн албаны тогтолцоо зэрэг зургаан хэсгээс бүрдсэн харилцааг зохицуулсан. Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2023 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн “Санал шийдвэрлүүлэх тухай” 01/2842 дугаар албан бичгээр Сангийн сайд Б.Жавхланд хүргүүлэн ажиллалсан. Тайлант хугацаанд **1**. “Хилийн боомтын тухай хууль”-ийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд	Биелэлт 100%

						1. 3 дугаар зүйлийн 3.3 дахь хэсгийг бүхэлд нь хасах саналтай байна. Учир нь Гаалийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлд “хууль тогтоомж”, 2 дугаар зүйлийн 2.1-д “Монгол Улсын гаалийн хууль тогтоомж нь Үндсэн хууль,Татварын ерөнхий хууль,энэ хууль, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай, Хилийн боомтын тухай хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ” гэж заасан байна. 2. 3 дугаар зүйлийн 3.4 дэх хэсэгт “Гаалийн тухай хууль, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хууль” гэж нэмэх. Учир нь боомтоор мал, амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд бүтээгдэхүүнийг нэвтрүүлэх үед мал эмнэлэг, ургамлын хорио цээрийн хяналт, шалгалт хийхэд Гаалийн тухай хууль, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулиар энэ харилцаа зохицуулагддаг. 4. 13 дугаар зүйлийн 13.5, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.1 дэх заалтуудыг тус тус хасах. Учир нь эдгээр харилцаа нь Гаалийн тухай хуулиар зохицуулагдсан тул давхардсан. 5. 14 дүгээр зүйлд хил хамгаалах байгууллагын чиг үүргийг нэмж тусгаж өгөх. Учир нь боомтоор нэвтрүүлэх үеийн хяналт шалгалтын байгууллагуудаас хил хамгаалах байгууллагын чиг үүрэг орхигдсон байгаа тухай саналыг тус хэлтсийн 2024 оны 02 дугаар сарын 29-ний өдрийн 99 дугаартай Боомтын хэлтэст хүргүүлсэн. **2.** ГТЛ-с ирүүлсэн Ашигт малтмалын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.27-д заасны дагуу дотоодын гэрээгээр борлуулсныг Засгийн газрын 2023 оны 223 дугаар тогтоолд хамааруулах эсэх, биржээр оруулахгүйгээр гаргах талаар зөвлөмж хүссэн 2024 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрийн 60 дугаартай дотоод зурвастай танилцаж Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1-д “Биржээр арилжаалах бүтээгдэхүүний нэр төрөл, ангиллыг геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас санал болгосны дагуу Засгийн газар батална”, 10.2-т “Төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн борлуулах энэ хуулийн 10.1-д заасан уул уурхайн бүтээгдэхүүнийг биржээр заавал арилжина”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны “Биржээр арилжаалах бүтээгдэхүүний нэр төрөл, ангиллыг батлах тухай” тогтоолын 223	

				2. ГЕГ-ын даргын тушаалаар 2019-2022 оны хооронд батлагдсан захиргааны хэм хэмжээний актад хийгдсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлтэд үндэслэн зарим журам зааврыг шинэчлэн боловсруула х, хүчингүй болгуулах ажлын хүрээнд тус		дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг ...Гаалийн ерөнхий газар (Р.Отгонжаргал), ...даалгаж, 2023 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрөөс эхлэн мөрдөхөөр заажээ. Дотоод зурваст хавсаргасан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2023 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн 06/2914 дүгээр албан бичгийн агуулгаас үзэхэд Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулиар “дотоодын зах зээлд” худалдаалсан төмрийн хүдрийг хэрхэн экспортлох талаар эрх зүйн зөвлөмж өгөөгүй байна. “Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр” ХХК-д хүргүүлсэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2023 оны 06/2914 дүгээр албан бичиг нь Ашигт малтмалын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.27, 4.1.28, 35 дугаар зүйлийн 35.11 дэх хэсэгт заасныг хэрхэн хэрэгжүүлж ойлгохыг зөвлөснөөс бус Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1, Засгийн газрын 2023 оны 223 дугаар тогтоолын талаар дурдаагүй байна. Иймд уг албан бичгийг Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1, Засгийн газрын 2023 оны 223 дугаар тогтоолд хамааруулан үзэх боломжгүй” гэсэн саналыг тус хэлтсийн 2024 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдрийн 95 дугаартай дотоод зурвасаар өгсөн. **3.**Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.2.2 дахь хэсгийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд: - Зорчигчийн ачаа тээш шалгах зориулалттай гаалийн хяналт шалгалтын рентген тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/-962.5 сая төгрөг. Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2024 оны А/131 тушаалаар тендер шалгаруулалтын Үнэлгээний хороо байгуулагдсан. Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системээр 2024.04.15-ны өдөр нээлттэй зарлан 2024.05.07-ны өдөр нээхэд Масс теч ХХК тендер ирүүлснийг шаардлага хангасан тендер гэж үнэлэн гэрээ байгуулсан. Цацрагийн хяналтын төхөөрөмж шилжүүлэн суулгах засвар /Алтанбулаг, Боршоо/-306.0 сая төгрөг Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2024 оны А/202 тушаалаар тендер шалгаруулалтын Үнэлгээний хороо байгуулагдаг ажиллаж байна. **Биелэлт:** Тайлант хугацаанд бусад хууль тогтоомжид Гаалийн тухай хуулийн үзэл санааг тусгуулахаар 5 удаа санал өгч, 1 удаа Ашигт малтмалын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.27-д заасны дагуу	

				хэлтсээс захиргааны 7 шийдвэрийн хууль зүйн үндэслэлийг хянаж, хуульд нийцүүлэн ажилласан. **3.** 2023 онд ГЕГ-ын харьяа 18 гаалийн газар, хорооны дарга нарын 1220 тушаалыг хянаж 328 алдаа, зөрчил илрүүлж “Захиргааны акт хянаж, зөвлөмж, чиглэл хүргүүлэх тухай” зөвлөмжийг хүргүүлэн ажилласан.	**2.** ГЕГ-ын даргын бүрэн эрхийн хүрээнд батлан гаргасан нийтээр дагаж мөрдөх эрх зүйн актад хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн байна.	дотоодын гэрээгээр борлуулсныг Засгийн газрын 2023 оны 223 дугаар тогтоолд хамааруулах эсэх, биржээр оруулахгүйгээр гаргах талаар зөвлөмж өгч, зорчигчийн ачаа тээш шалгах зориулалттай гаалийн хяналт шалгалтын рентген тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/-962.5 сая төгрөг, Цацрагийн хяналтын төхөөрөмж шилжүүлэн суулгах засвар /Алтанбулаг, Боршоо/-306.0 сая төгрөг байгуулах ажлын хэсэгт орж, УИХ -4, УИХ-ын байнгын хорооны тогтоол-3, Засгийн газрын тогтоол -16, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл -10, Засгийн газрын албан даалгавар -2, нийт 35 тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч нийт 10 удаа гарган Сангийн яамд өгч ажилласан. **2.** Гаалийн ерөнхий газрын дарга 2024 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн байдлаар 1486 тушаал баталсан бөгөөд Хуулийн хэлтсээс дээрх тушаалуудыг тухай бүр хянаж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, ажилласан. Үүнээс: - А тушаал 626, - Б тушаал 860 байна. Захиргааны ерөнхий хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1 дэх хэсэг, Засгийн газрын хуралдааны 2022 оны 55 дугаар тэмдэглэлийг үндэслэн Хууль тогтоомжийн тухай хууль, Засгийн газрын 2016 оны “Аргачлал батлах тухай” 59 дүгээр тогтоолыг удирдлага болгон Гаалийн ерөнхий газрын даргын хуулиар олгогдсон эрх хэмжээний хүрээнд баталсан нийтээр дагаж мөрдөх 36 захиргааны хэм хэмжээний актад хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний тайланг хийж гүйцэтгэн 17 хуудас бүхий тайланг ГЕГ-ын даргын 2024.09.26-ны өдрийн №01/3943 албан бичгээр Сангийн яаманд хүргүүлсэн.Үүнд: 1. Захиргааны хэм хэмжээний актын үндэслэл болгосон хууль, хуулийн заалт хүчинтэй эсэх; 2. Хавсралтаар баталсан журам, зааврыг батлан гаргах эрх хуулиар олгогдсон эсэх; 3. Бусад захиргааны хэм хэмжээний акттай давхардсан, зөрчилдсөн, хууль тогтоомжид нийцээгүй захиргааны хэм хэмжээний акт, зүйл, заалт байгаа эсэх; 4.Батлагдсан захиргааны хэм хэмжээний акт доторх зүйл, заалтууд нь хоорондоо зөрчилдөж байгаа эсэх, зөрчилдөж байвал хэрхэн залруулах;	

						5.Захиргааны хэм хэмжээний зүйл, заалтыг өөрчлөх, нэмэлт оруулах шаардлага, үндэслэл байгаа эсэх; 6.Тухайн захиргааны хэм хэмжээний акт Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн санд бүртгэлтэй эсэх; 7.Ач холбогдлоо алдсан, дагаж мөрдөгдөхгүй болсон захиргааны хэм хэмжээний акт байгаа эсэх; 8. Захиргааны хэм хэмжээний актын хэрэгжилтийн түвшин /бүрэн хэрэгжсэн, хэрэгжих шатанд, хэрэгжилт хангалтгүй, хэрэгжээгүй зэрэг болно. Дүгнэлтийн дагуу 2024 онд дараах ажлууд хийгдсэн байна. Үүнд: - ГЕГ-ын даргын 2016 оны “Харьяа байгууллагын эрх хэмжээг тодорхой бараагаар хязгаарлах тухай” А/83 дугаар тушаалын үндэслэл болгосон Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хууль 2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөр хүчингүй болсон. Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хууль 2023.01.01-ний өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж, тус хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.13 дахь хэсгийг үндэслэн Засгийн газрын 2023 оны “Согтууруулах ундааг импортлох, экспортлох хилийн боомтыг тогтоох тухай” 146 дугаар тогтоол батлагдсан. Иймд тус хууль шинэчлэгдэн батлагдсантай холбоотойгоор ГЕГ-ын даргын 2016 оны “Харьяа байгууллагын эрх хэмжээг тодорхой бараагаар хязгаарлах тухай” А/83 дугаар тушаалыг хүчингүй болгож, ГЕГ-ын даргын 2023.05.08-ны өдрийн А/301 дүгээр тушаал шинэчлэгдсэн батлагдсан. - Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн үйлчлэлийн хугацаа 2022.12.31-ний өдөр дуусгавар болсонтой холбогдуулан ГЕГ-ын даргын 2022.12.30-ны өдрийн “Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай” А/350 дугаар тушаалаар “Зорчигчийн хувийн хэрэглээний эд зүйлийг гаалийн хилээр нэвтрүүлэх журам”-ын 2 дугаар зүйлийн 2.2 дахь хэсэгт нэмэлт өөрчлөлт оруулж, “Зорчигчийн гаалийн мэдүүлэг”-ийн маягтыг хавсралтаар шинэчлэн баталж, ГЕГ-ын даргын 2019 оны А/223 дугаар тушаалын Хоёрдугаар хавсралтаар батлагдсан “Зорчигчийн гаалийн мэдүүлэг”-ийн маягтыг хүчингүй болгосон. - ГЕГ-ын даргын дангаар болон хамтарсан тушаалаар батлагдсан нийтээр дагаж мөрдөх 36 захиргааны хэм хэмжээний актыг батлан гаргах эрх хуулиар бүрэн олгогдсон байна.	

Захиргааны хэм хэмжээний 35 актыг бусад хууль тогтоомжтой нийцэж байна гэж дүгнэсэн бол 1 эрхийн актын зарим зүйл, заалт бусад хууль тогтоомжтой нийцэхгүй байна.

Батлагдсан захиргааны хэм хэмжээний акт доторх зүйл, заалтууд нь хоорондоо зөрчилдөж байгаа захиргааны хэм хэмжээний акт байхгүй.

ГЕГ-ын даргын 2023 оны А/315-р тушаалаар батлагдсан “Бараанаас сорьц, дээж, загвар авах, магадлан шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах журам”-д Авлигатай тэмцэх газрын 2024.03.19-ний өдрийн 01/4936 дугаартай албан бичгээр дээрх журмын зарим зүйл заалт авлига, ашиг сонирхлын зөрчил үүсгэхээр байна гэсэн зөвлөмж ирүүлсний дагуу тус журмыг дахин шинэчлэн боловруулж ГЕГ-ын даргын 2024 оны “Журам батлах тухай” А/422-р тушаалаар хүчингүй болсон.

ГЕГ-ын даргын дангаар болон хамтарсан тушаалаар батлагдсан нийтээр дагаж мөрдөх 36 захиргааны хэм хэмжээний акт Улсын нэгдсэн санд бүртгэгдсэн. Түүнээс **ГЕГ-ын даргын тушаалаар 6 захиргааны хэм хэмжээний** актыг хүчингүй болгох санал хүргүүлсэн, шинээр баталж шийдвэрийг Улсын нэгдсэн санд бүртгүүлсэн.

Үүнд:

№	**Шийдвэрийн огноо**	**шийдвэ дугаар**	**Шийдвэр гарчиг**	**Гаальтай ...богдох зүйл, ..., эсхүл товч ...га, онцлог**
1	20 22.12.12	А /338	Ш алгуур батлах тухай	“Тээв эрлэгч байгууллагад гаалийн итгэмжлэл олгох шалгуур”
2	20 22.12.12	А /339	Ж урам батлах тухай	“Гаал ийн хяналтын бүсийн журам”-д

					ыг хүчингүй болгосон	
3	2022.12.14	А/341	Журам батлах тухай	“Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих” журам	2010 оны 388, 2014 оны А/53-р тушаалыг хүчингүй болгосон	6082-д бүртгэсэн
4	2023.05.08	А/301	Тушаал хүчингүй болгох тухай	2016 оны "Харьяа гаалийн байгууллагын эрх хэмжээг тодорхой бараагаар хязгаарлах тухай" А/83-р тушаалыг хүчингүй болгосон	2016 оны А/83 дугаар тушаалыг хүчингүй болгосон	4526-д бүртгэсэн
5	2024.07.19	А/422	Журам шинэчлэн батлах тухай	"Бараанаас сорьц, дээж, загвар авах, магадлан шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах журам"	2019 оны А/226, 2023 оны А/315 дугаар тушаалыг хүчингүй болгосон	6919-д бүртгэсэн
6	2024.07.01	А/395	Журам батлах тухай	Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын журам	2022 оны А/344-р тушаалыг хүчингү	6900-д бүртгэсэн.

						й болгос он	

ГЕГ-ын даргын баталсан 3 захиргааны хэм хэмжээний актад оруулсан 4 нэмэлт, өөрчлөлтийн шийдвэрийг мөн нэгдсэн санд бүртгүүлсэн. Үүнд:

№	ийдвэрийн огноо	ш ийдвэрийн дугаар	Ш ийдвэрийн гарчиг	Г аальтай холбогдох зүйл, хэсэг, эсхүл товч утга, онцлог	нэ тушаалаар хүчингүй болсон, нэмэлт өөрчлөлт орсон тушаал, тушаалын заалт	Х ЗДХЯ-д бүртгэгдсэн дугаар
1	022.12.30	А /350	Ж урамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай	“ Зорчигчийн хувийн хэрэглээний эд зүйлийг гаалийн хилээр нэвтрүүлэх журам"-ын 2 дугаар зүйлийн 2.2 дахь хэсэгт 2.2.15 дахь заалтыг нэмсүгэй.	019 оны А/223 дугаар тушаалд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан. А/223 дугаар тушаалын 3 дугаар хавсралтыг хүчин	4 511-т хөлдөлгөөн хийсэн

Биелэлт 100%

											гүй болгосон			
						2	022.1 2.30	А /351	Ж урамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай	2019 оны А/282 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Чөлөөт бүсийн горим хэрэгжүүлэх журам"-ын 3 дугаар зүйлийн 3.20 дахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:	019 оны А/282 дугаар тушаалаар батлагдсан журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан	4 571-д хөдөлгөөн хийсэн		
						3	023.0 6.05	А /366	Ж урамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Ж урам батлах тухай" 680 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан "Бараа устгах горим хэрэгжүүлэх журам"-	008 оны 680 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтад өөрчлөлт оруулсан.	2 985-д хөдөлгөөн хийсэн.		

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>3. Харьяа гаалийн газар, хорооны дарга нарын бүрэн эрхийн хүрээнд батлан гаргадаг тушаал, шийдвэрийн эрх зүйн үндэслэлийг хянаж, мэргэжил арга зүйн</td>
<td>
<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>ын 2.2 дахь заалтын хүснэгтийг дараах байдлаар өөрчлөн найруулсугай.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>4</td><td>024.06.06</td><td>А/338</td><td>Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай</td><td>"Чөлөөт бүсийн горим хэрэгжүүлэх журам"-ын 2 дугаар зүйлийн 2.4, 2.6</td><td>019 оны А/282 дугаар тушаалд</td><td>4 571-д хөдөлгөөн хийсэн</td></tr>
</table>
Ач холбогдлоо алдсан, дагаж мөрдөгдөхгүй болсон захиргааны хэм хэмжээний акт байхгүй.
Биелэлт: Тайлант хугацаанд Гаалийн ерөнхий газрын дарга 2024 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн байдлаар 1486 тушаал баталсан бөгөөд Хуулийн хэлтсээс дээрх тушаалуудыг тухай бүр хянаж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, ажилласан.
Нийтээр дагаж мөрдөх 36 захиргааны хэм хэмжээний актад хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний тайланг хийж гүйцэтгэн 17 хуудас бүхий тайланг ГЕГ-ын даргын 2024.09.26-ны өдрийн №01/3943 албан бичгээр Сангийн яаманд хүргүүлсэн.
Тайлант хугацаанд захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон 1 буюу "Чөлөөт бүсийн горим хэрэгжүүлэх журам"-д өөрчлөлт орж, 2 буюу Бараанаас сорьц, дээж, загвар авах, магадлан шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах журам", “Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын журам” тус тус шинэчилэгдэн батлагдсан.
Тайлант хугацаанд хууль хяналтын байгууллага болон бусад эрх бүхий байгууллагаас ГЕГ-ын даргын тушаалаар батлагдсан нийтээр дагаж мөрдөх 36 захиргааны хэм хэмжээний акт, Гаалийн ерөнхий газрын даргын баталсан 1486 тушаалыг хүчингүй болгосон, хуульд нийцээгүй гэж дүгнээгүй болно.
</td>
<td></td>
</tr>
</table>

					удирдлагаар хангасан байна.	**3.** 2024 оны эхний 11 сарын байдлаар ГЕГ-ын харьяа гаалийн газар, хорооны дарга нарын 2023 оны 12 дугаар сар, 2024 оны 01-10 дугаар сард баталсан нийт **1483** тушаалыг хянасан. Тайлант хугацаанд нийт баталсан тушаалын 93.99 хувийг ГЕГ-ын даргын 2019 оны А/142 дугаар тушаалаар батлагдсан "Гаалийн ерөнхий газрын харьяа гаалийн газар, хорооны дүрэм"-ийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3.5 дахь заалтыг үндэслэн хугацаанд нь ирүүлсэн байна. 2024 онд ГЕГ-ын харьяа 19 гаалийн газар, хорооны дарга нарын 1483 тушаалыг хянаж **217** алдаа, зөрчил (үүнээс 89 тушаал хугацаа хоцроосон) илрүүлж "Захиргааны акт хянаж, зөвлөмж, чиглэл хүргүүлэх тухай" зөвлөмжийг хүргүүлэн ажилласан. Тайлант хугацаанд нийт харьяа 18 гаалийн газар, хороодод 59 зөвлөмж хүргүүлсний дагуу 18 газар, хороо зөвлөмжийн дагуу тушаалд засвар хийж, дахин хянуулахаар 124 тушаалыг ирүүлсэн байна. 2024 онд хянуулахаар ирүүлсэн нийт тушаалын 14.63 хувь нь алдаа, зөрчилтэй байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад алдаатай тушаалын **тоо 3.37** хувиар буурсан байна. Энэ нь нийтлэг батлан гаргадаг түгээмэл тушаалын үлгэрчилсэн загварыг боловсруулж харьяа гаалийн газар, хороодод хүргүүлсэнтэй холбоотой гэж дүгнэж байна. Мөн нийт тушаалын 6.02 хувийг хугацаа хоцроож ирүүлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 2.08 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. Тайлант хугацаанд харьяа гаалийн газар, хорооны даргын бүрэн эрхийг хэтрүүлж баталсан 5 тушаалыг хүчингүй болгуулах арга хэмжээ авч ажилласан. Мөн 14 хоног тутмын шуурхай хуралдаанаар харьяа гаалийн газар, хороодын дарга нарт Хуулийн хэлтсээс тухай бүр зөвлөмж, зөвлөгөө өгөн ажилласан. Мөн ГЕГ-ын Гаалийн газар, хороодын дарга нар Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2024 оны "Бүтэц орон тоог шинэчлэн батлах тухай" А/123 дугаар тушаалын хавсралтаар тухайн Гаалийн газар, хорооны зохион байгуулалтын бүтэц орон тоонд батлагдсан байнгын болон улирлын шинжтэй төрийн үйлчилгээний албан хаагчийг ажилд томилох тушаал батлан гаргахдаа төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн хууль тогтоомжид заасан бусад нэмэгдлүүдийг олгох ёстой. Харин тухайн Гаалийн газар, хорооноос гэрээгээр ажиллуулахаар гэрээт ажилтныг ажилд томилох тушаал батлан гаргахдаа цалин	

						хөлсийг Хөдөлмөрийн гэрээгээр зохицуулах учраас төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн бусад нэмэгдлүүдийг олгохгүй байх. Иймд Гаалийн ерөнхий газрын харьяа Гаалийн газар, хороодын дарга, албан хаагч нар дээрх зөвлөмж, чиглэлийн мөрдөж ажиллах талаар харьяа гаалийн 19 газар, хороодын дарга нарт ГЕГ-ын №01-1.2/4949 албан бичгээр зөвлөмж чиглэл хүргүүлэв. /Жагсаалт хавсаргав/	
2	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах		Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	1.Гаалийн байгууллагын чиг үүрэг, эрхлэх үйл ажиллагаатай холбоотой, давхардсан тоогоор нийт 62 хуулийн жагсаалтыг үүсгэсэн бөгөөд Гаалийн байгууллагы	**1.** Гаалийн үйл ажиллагаатай холбоотой хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн биелэлтийг холбогдох ЗББН-ээс гаргуулан авч, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлсэн байна.	**1.** Гаалийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар батлагдсан 35 эрхийн акт бүхэлдээ, эсхүл зарим зүйл заалт нь нийтээр дагаж мөрдөх хэм хэмжээ тогтоосон акт тухайн харилцааг зохицуулж чадаж буй эсэхийг тодорхойлох, давхардал, хийдлийг арилгаж, эрх зүйн актын зөрчилгүй сан үүсгэх зорилгоор хяналт, шинжилгээ үнэлгээ хийсэн. Шинжилгээний ажлын үр дүнгээр дараах санал зөвлөмжийг гарч байна. Үүнд: - Зөвхөн гаалийн албаны үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлж байгаа хэм хэмжээ тогтоосон, нийтээр дагаж мөрдөх шинжтэй шийдвэр хэрэгжилтийг хангаж ажиллах төдийгүй Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, бусад хөтөлбөр зэрэг гүйцэтгэх засаглалын байгууллагаас баталж байгаа бодлогын баримт бичгийг тухай бүр судалж, тэдгээрт тусгагдсан арга хэмжээнд эрхлэх асуудлын хүрээнд гаалийн удирдах төв байгууллагаас боловсруулах санал, дүгнэлт, зөвлөмж, зөвлөгөө, судалгаа, шийдвэрийн төслийг боловсруулан батлуулахдаа холбогдох эрх зүйн зохицуулалтыг давхардуулан батлахгүй байх. -Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээний дагуу Ерөнхий сайд, Засгийн газрын хуралдаан, Сангийн яам, Гаалийн ерөнхий газрын даргаас Гаалийн ерөнхий газрын даргын баталсан захиргааны хэм хэмжээний 35 актыг цөөлөх хүчингүй болгох арга хэмжээг зохион байгуулах ажлыг үүрэг болгосон. Үүнтэй холбогдуулан Гаалийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар батлагдсан эрхийн актуудыг хүчингүй болгох, өөрчлөлт оруулах 13 эрхийн актын төслийг боловсруулж, олон нийтээс санал авч хэлэлцүүлэх зэрэг ажлыг зохион байгуулж хэрэгжүүлэх. - ГЕГ-ын даргын тушаалаар нийтээр дагаж мөрдөхөөр батлагдсан эрхийн актыг тухай бүрт нь Захиргааны ерөнхий хуулийн 64 зүйлийн 64.4 дэх хэсэг “Захиргааны хэм хэмжээний актыг баталснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор эрх бүхий байгууллагад хянуулж, бүртгүүлэхээр хүргүүлнэ.” Гэж заасны дагуу Захиргааны хэм хэмжээний	Биелэлт 100%

	чиглэлд зохион байгуулсан арга хэмжээ	Үйл ажиллагаа		н зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдээс гүйцэтгэх чиг үүргийн хүрээнд хамаарах хуулиудын хэрэгжилтийн биелэлтийг гаргуулан авч, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн 2023 оны хагас жилийн тайланг СЯ-ны ТЗУГ-ын ахлах мэргэжилтэн З.Баянмөнхөд цахим хаягаар 2023.06.27-ны өдөр хүргүүлсэн. 2.УИХ-ын тогтоол 4, ҮАБ-ын зөвлөмж 1, ЗГ-ын тогтоол 16, ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл 8, ЗГ-ын албан даалгавар 2, нийт 31 тогтоол шийдвэрийн	**2.** УИХ-ын тогтоол, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн зөвлөмж, Засгийн газрын тогтоол, Ерөнхий сайдын захирамж, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл зэрэг эрх зүйн актын хэрэгжилтийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлэх.	актын улсын нэгдсэн бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх, холбогдох хөдөлгөөнийг хийлгэх гэсэн санал зөвлөмж гарсан. Уг ажлын тайланг Сангийн яаманд танилцуулахад бэлэн болсон болсон бөгөөд Сангийн яамны зүгээс “Гаалийн ерөнхий газрыг дуудах хүртэл түр хүлээж бай” гэсэн чиглэл өгсөн. Үнэлгээний тайланг хавсаргав. **Биелэлт:** Гаалийн ерөнхий газрын бүтцийн нэгжүүдээс санал авч Монгол Улсын Сангийн яамны “Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тухай” 2024 оны 09 дүгээр сарын 17-ны өдрийн №03/7707 албан бичгийг үндэслэн ГЕГ-ын даргын тушаалаар батлагдсан захиргааны хэм хэмжээний акт, захиргааны акт болох нийт 35 эрхийн актад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн. Захиргааны хэм хэмжээний актад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн тухай тайланг нэгтгэж Гаалийн ерөнхий газрын удирдлагад 2024.10.02-ны өдөр танилцуулсан. Сангийн яам дуудан ирүүлэхэд танилцуулахад бэлэн болсон. **2.** Сангийн сайдын 2023 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдрийн “ГЕГ-ын зохион байгуулалтын бүтцийг батлах, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг зөвшөөрөх тухай” 29 дугаар тушаалаар Гаалийн ерөнхий газрын зохион байгуулалтад өөрчлөлт орж Хуулийн хэлтсийн чиг үүрэгт “УИХ-ын тогтоол, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн зөвлөмж, Засгийн газрын тогтоол, Ерөнхий сайдын захирамж, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл зэрэг эрх зүйн актын хэрэгжилтийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлэх” арга хэмжээ 2023 оны 03 дугаар сараас нэмэгдсэн. Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам” болон тус журмын нэгдүгээр хавсралт “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилт, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт болон байгууллагын үйл ажиллагааг тайлагнах хугацаа”-г тус тус үндэслэн тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлэн ажилласан байна. Тус ажлын хүрээнд ГЕГ-т хамаарах тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг Сангийн яаманд хүргүүлэн ажилаж байна. Тайлант хугацаанд ГЕГ-ын бүтцийн нэгжүүд буюу 10 нэгжээс шаардлагатай биелэлтийг авч дараах тогтоол шийдвэрийн тайланг гаргаж ажилласан. Үүнд:	Биелэлт 100%

				биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн 8 удаагийн хэрэгжилтийг тус тус гарган Сангийн яамны Төрийн захиргааны удирдлагын газар ахлах мэргэжилтэн З.Баянмөнхөд цахимаар тогтоосон хугацаанд нь хүргүүлэн ажилласан.		-УИХ-ын тогтоол - 4, -УИХ-ын байнгын хорооны тогтоол-3 -Засгийн газрын тогтоол - 16, -Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл - 10, -Засгийн газрын албан даалгавар - 2, нийт 35 тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн тайланг - 2024.01.31-нд 2023 оны жилийн эцсийн хэрэгжилт; - 2024.03.05-нд 2-р сарын хэрэгжилт; - 2024.04.04-нд 3-р сарын хэрэгжилт; - 2024.05.06-нд 4-р сарын хэрэгжилт; - 2024.06.05-нд 5-р сарын хэрэгжилт - 2024.06.25-2024 оны хагас жилийн хэрэгжилт, - 2024.10.04-нд 09-р сарын хэрэгжилт, - 2024.11.01-нд 10-р сарын хэрэгжилт, - 2024.12.03-нд 11-р сарын хэрэгжилтийг тус тус гарган Сангийн яамны Төрийн захиргааны удирдлагын газар ахлах мэргэжилтэн З.Баянмөнхөд цахимаар /99010806/ цахимаар буюу bayanmunkh_z@mof.gov.mn хаяг руу тогтоосон хугацаанд нь хүргүүлэн ажилласан. /Жагсаалтыг хавсралтаар оруулав./ 2024 оны жилийн эцсийн тайланг 2025 оны 01-р сард Сангийн яамруу хүргүүлэх тул одоогийн байдлаар жагсаалт ирээгүй байгаа болно. Мөн цаг үеийн шинжтэй болон яаралтай ирсэн тогтоол шийдвэрийн тайланг цаг тухайд нь холбогдох нэгжүүдээс биелэлтийг авч Сангийн яаманд хүргүүлэн ажилласан. **Биелэлт:** Тайлант хугацаанд УИХ -4, УИХ-ын байнгын хорооны тогтоол-3, Засгийн газрын тогтоол -16, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл -10, Засгийн газрын албан даалгавар -2, нийт 35 тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч нийт 10 удаа гарган Сангийн яамны Төрийн захиргааны удирдлагын газар ахлах мэргэжилтэн З.Баянмөнхөд цахимаар /99010806/ цахимаар буюу bayanmunkh_z@mof.gov.mn хаяг руу илгээж ажилласан. 2024 онд хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд холбогдох эрх зүйн акт болон төрийн удирдах дээд байгууллагаас ирүүлсэн тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.	

						Гаалийн байгууллагын чиг үүрэг, эрхлэх үйл ажиллагаа, гаалийн хилээр зорчигч, бараа, тээврийн хэрэгслийг нэвтрүүлэхтэй холбоотой харилцааг зохицуулсан нийт 167 хууль тогтоомжийг олж тогтоон жагсаалт үүсгэн хууль тогтоомжийн сан үүсгэсэн. Үүнд: Олон улсын гэрээ 5, хууль 80, УИХ-ын тогтоолоор батлагдсан эрхийн акт 20, Засгийн газрын тогтоолоор батлагдсан эрхийн акт 62. Үүнээс “Гаалийн ерөнхий газрын зохион байгуулалтын бүтцийг батлах, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг зөвшөөрөх тухай” Сангийн сайдын 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн №06 тушаалд заагдсан ГЕГ-ын зохион байгуулалтын бүтцийн үндсэн үүрэг, чиг үүрэгт нь хамааруулж дараах 54 эрхийн актын хэрэгжилтийг тайлагнах нэгжүүдийг тодорхойлон хүргүүлсэн.	
3	1. Хууль хяналтын байгууллагад төлөөлж буй бусад оролцогсдыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажилласан байх.	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	1. Гаалийн ерөнхий газарт холбогдуулан гаргасан иргэний 4 болон захиргааны 8 хэрэг, эрүүгийн 3 хэрэгт ГЕГ-ын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр томилогдон хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд шаардлагатай нотлох баримт,	1. Захиргааны, Иргэний болон Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд Гаалийн Ерөнхий Газрын даргын олгосон итгэмжлэлийн үндсэн дээр нэхэмжлэгч, хариуцагч, иргэний хохирогчоор оролцож хамтран ажиллах,	Тайлант хугацаанд захиргааны болон иргэний 10 хэрэгт хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад 4 удаа Гаалийн ерөнхий газрыг хохирогчоор тогтоосон байх тул ГЕГ-ын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр томилогдон хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд шаардлагатай нотлох баримт, мэдүүлэг өгөх зэргээр ажилласан. Тухайлбал: **1.** Сүхбаатар дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүхэд хянагдсан А.Гэрэлмаагийн нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох иргэний хэрэгт хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцсон. **2.** Сүхбаатар дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүхэд хянагдаж байсан "Сити хөгжил” ХХК, “Тулга техник” ХХК, иргэн Д.Батбилэг нарын нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох иргэний хэрэг хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож шүүхэд ялалт байгуулсан. **3.** “Техник импорт” ХК-ийн нэхэмжлэлтэй, Монгол Оросын хувь нийлүүлсэн нийгэмлэг Улаанбаатар төмөр зам, Улаанбаатар хот дахь гаалийн газарт холбогдох иргэний хэрэгт нэхэмжлэлийн шаардлагыг бүхэлд нь эс зөвшөөрсөн тайлбарыг өгч хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч Б.Хишигбатад эрх зүйн зөвлөмж өгч ажиллаж байна.	Биелэлт 100%

				тайлбар гаргах, шүүх хуралдаанд мэтгэлцэх оролцох, гомдол гаргах зэргээр ажилласан. 2.Хууль хяналтын байгууллагад төлөөлсөн бусад оролцогч нарыг 2023 онд 26 удаа мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажилласны зэрэгцээ спаркаар болон утсаар 34 удаа өгсөн эрх зүйн зөвлөмжийг бүртгэлжүүлэн ажиллаж байна.	Гаалийн байгууллагын зүгээс гарсан захиргааны акттай холбоотой /тус нэгжээс хянаж баталгаажуулсан маргаануудад ялсах байх, шүүх болон хууль хяналтын бусад байгууллагуудын шийдвэр, хүсэлтийн дагуу шинжээчийн дүгнэлт гаргах үйл ажиллагаанд хамтран ажилласан байна.	**4.** “Санчир Ундрах” ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох захиргааны хэрэгт Гаалийн ерөнхий газрын Хяналт, бүрдүүлэлтийн газрын гаалийн улсын ахлах байцаагч Д.Ариунцэцэг, Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтсийн гаалийн улсын байцаагч Ц.Урантуул, Хуулийн хэлтсийн гаалийн улсын байцаагч Б.Лувсандорж, Улаанбаатар хот дахь гаалийн газрын гаалийн улсын ахлах байцаагч Б.Болормаа, гаалийн улсын байцаагч Г.Гасан нар томилогдсон. Уг хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцож байна. **5.** Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхэд хянагдаж буй Л.Байгалмаагийн нэхэмжлэлтэй захиргааны хэрэгт хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцсон. Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн 2024 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдрийн 128/ШШ2024/0171 дүгээр шийдвэрээр Л.Байгалмаагийн нэхэмжлэлийн шаардлагыг бүхэлд нь хангаж шийдвэрлэсэн. **6.** О.Отгонбаярын нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газрын даргад холбогдох захиргааны хэрэгт хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож ялалт байгуулсан. **7.** П.Мөнхсайханы нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газрын даргад холбогдох захиргааны хэрэгт хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож ялалт байгуулсан. 8. Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхэд хянагдаж буй “Санчир-Ундрах” ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй, Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтэс, Бүрдүүлэлтийн цахим төвд холбогдох захиргааны хэрэгт хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцж байна. 9. “Санчир-Ундрах” ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй, Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын газар, Барааны ангилал үнэлгээний хэлтэст холбогдох захиргааны хэрэгт харицагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож байна. 10. “Чоногол трейд” ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газар, Улаанбаатар хот дахь гаалийн газар, Чингис хаан олон улсын нисэх буудал дахь гаалийн газар, Улс хоорондын шуудан илгээмж дэх гаалийн газарт тус тус холбогдох захиргааны хэрэгт хариуцагчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож байна. 11. Б.Ганбатын нэхэмжлэлтэй Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд	

						12. АТГ-ын 2024 оны 02 сарын 08-ний өдрийн 06/2630 дугаартай албан бичигт дурдсаны дагуу Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад Гаалийн ерөнхий газрыг хохирогч, 13. АТГ-ын 2024 оны 02 сарын 02-ний өдрийн 06/2223 дугаартай албан бичигт дурдсаны дагуу Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад Гаалийн ерөнхий газрыг хохирогч, 14. АТГ-ын ЭХХШТХ-ийн 9.5-ын 4-т заасан хохирогчийн эрх, үүрэг хэрэгжүүлэх хууль ёсны төлөөлөгчөөр 2024.03.12-ны өдрийн №06/4488 албан бичгийн дагуу Гаалийн ерөнхий газрыг хохирогч, иргэний нэхэмжлэгч, 15. АТГ-ын эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд /№2302007650045/ ЭХХШТХ-ийн 9.5-ын 4-т заасан хохирогчийн эрх, үүрэг хэрэгжүүлэх хууль ёсны төлөөлөгч, 16. Ц.Одонтугалагын нэхэмжлэлтэй Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох хэрэгт 17. С.Ганцоожийн нэхэмжлэлтэй Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох хэрэгт тус тус ажилласан байна. **Биелэлт:** Тайлант хугацаанд эрүү, иргэн, захиргааны 17 хэрэгт ГЕГ-ын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр томилогдон хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд шаардлагатай нотлох баримт, тайлбар гаргах, шүүх хуралдаанд мэтгэлцэх оролцох, гомдол гаргах зэргээр ажилласан байна.	
					2. Хууль хяналтын байгууллагад төлөөлсөн бусад оролцогч нарыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар	**2.** Тайлант хугацаанд хууль хяналтын байгууллагад төлөөлсөн бусад оролцогч нарыг 27 удаа мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажилласны зэрэгцээ Хуулийн хэлтсийн даргын зүгээс спаркаар болон утсаар 34 удаа өгсөн эрх зүйн зөвлөмжийг бүртгэлжүүлэн ажиллаж байна. Мөн Улаанбаатар хот дахь гаалийн газрын 131 албан хаагч, Улс хоорондын шуудан илгээмж дэх гаалийн газрын 41 албан хаагч, Шивээхүрэн дэх гаалийн газар, Дархан-Уул аймаг дахь гаалийн газар, Завхан, Увс аймаг дахь гаалийн хороодын албан хаагч нарт гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх, авлига албан тушаалын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх эрх зүйн зөвлөмжийг Сургалтын төв, Эрсдэлийн удирдлагын хэлтэстэй хамтран зохион байгуулсан.	Биелэлт 100%

					хангаж ажилласан талаар тайлагнана.	**Биелэлт:** Хуулийн хэлтэс нь тайлант хугацаанд эрүү, иргэн, захиргааны 17 хэрэгт ГЕГ-ын итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр томилогдон хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцсон бөгөөд тухайн хэрэгт хамт оролцож байгаа гаалийн байгууллагын албан хаагч нарт хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаантай холбоотой болон бусад хууль тогтоомжийн талаар тухай бүр нь мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар ханган ажиллаж байна. Мөн Хуулийн хэлтсийн дарга болон ГУБ нарын зүгээс 27 удаа мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажилласан. Хуулийн хэлтсийн даргын зүгээс спаркаар болон утсаар биечлэн 114 удаа өгсөн эрх зүйн зөвлөмж өгч ажилласан.	
4.	Төрийн болон байгууллагын нууцын хууль тогтоомжийн хэрэгжилт	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	Тагнуулын ерөнхий газраас 2023.04.13-ны ТЕГ01/138 тоот албан бичгийн дагуу ГЕГ-ын дэргэдэх Мэдээлэл технологийн газарт 132 тоот дотоод зурвасаар “Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль, тогтоомж, холбогдох журам, загвар маягт болон видео танилцуулга” бүхий www.gia.gov.mn/45/all	Гаалийн ерөнхий газрын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, дэргэдэх байгууллага, харьяа гаалийн газар, хороодыг Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр арга зүйн удирдлагаар хангасан байна.	1. “Гаалийн албаны нууцын жагсаалт-Гаалийн улсын байцаагчийн үүрэг” сэдвээр 2024 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 09.00-09.55 цагт “Мэдээллийн цаг”-аар төрийн болон албаны нууцын тухай хууль тогтоомж, Гаалийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх арга зүй, Албаны нууцын жагсаалтад хамаарах мэдээллийн ашиглалт, хамгаалалтын асуудлын талаар Гаалийн ерөнхий газрын албан хаагчдад Хуулийн хэлтсийн даргын албан үүргийн түр орлон гүйцэтгэгч Ч.Тамираа дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгч сургалт зохион байгуулан чиглэл арга зүйн удирдлагаар хангасан. 2. Сайншанд дахь гаалийн газарт Хуулийн хэлтсийн дарга Ч.Тамираа “Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль”, “Байгууллагын нууцын тухай хууль”, “Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль”, “Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хууль” сэдвүүдээр 2024 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр цахим сургалт зохион байгуулсан. Сургалтад тус гаалийн газрын албан хаагчдын 92 хувь буюу 30 алба хаагч хамрагдсан бөгөөд дээрх хуулиас гадна Гаалийн албаны нууцад хамаарах мэдээллийн жагсаалт, Гаалийн байгууллагын нууцыг хадгалах, хамгаалах журмын талаар дэлгэрэнгүй мэдээллийг нээлттэй ярилцлага хийж чиглэл арга зүйн удирдлагаар хангасан. Нууцын ажлын бусад төлөвлөгөөг дараа оны 01 дүгээр сарын 15-ны дотор Тагнуулын ерөнхий газарт тайлагнах болно.	Биелэлт 100%

				холбоосыг байгууллагын /gov. mn/ цахим хуудсанд Төрийн болон албаны нууц гэсэн нэртэй байршуулах талаар хүсэлтийг хүргүүлсэн. Үүний МТГ-аас Гаалийн ерөнхий газрын www.customs. gov.mn цахим хуудсанд “Төрийн албаны нууц” нэртэй байршуулсан талаар 04/02 дугаартай хариу дотоод зурвас ирүүлсэн болно. Тагнуулын ерөнхий газрын даргын 2023 оны 4 сарын 13- ны өдрийн ТЕГ01/138 дугаартай албан			

				тоотын хариу болгож ГЕГ-ын даргын 01/1426 тоот албан бичгийг 2023.04.21-нд явуулсан. Төрийн болон албаны нууцын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3. “Төрийн байгууллага нь төрийн болон албаны нууцын хадгалалт, хамгаалалтын чиглэлээр хэрэгжүүлсэн ажлын талаарх мэдээллийг жил бүрийн 01 дүгээр сард багтаан тагнуулын байгууллагад ирүүлнэ.” гэж хуульчилсны дагуу ТЕГ-т тайланг хуулийн хугацаанд			

				хүргүүлэн ажилласан.			
5	Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан арга хэмжээний хэрэгжилтийг тайлагнах	Үйл ажиллагаа	Хийгдэх ажлын шалтгаан, нөхцөл, суурь үзүүлэлт	Засгийн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 3.2-т заасан бодлогын баримт бичигт тусгагдсан арга хэмжээний хэрэгжилтийн хүрээнд нийт 26 ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Тухайлбал, Улсын Их Хурлын 2020 оны “Алсын хараа-2050”	Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан арга хэмжээний хэрэгжилтийг тайлагнана.	Сангийн сайдын 2023 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдрийн “ГЕГ-ын зохион байгуулалтын бүтцийг батлах, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг зөвшөөрөх тухай” 29 дугаар тушаалаар Гаалийн ерөнхий газрын зохион байгуулалтад өөрчлөлт орж Хуулийн хэлтсийн чиг үүрэгт “УИХ-ын тогтоол, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн зөвлөмж, Засгийн газрын тогтоол, Ерөнхий сайдын захирамж, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл зэрэг эрх зүйн актын хэрэгжилтийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлэх” арга хэмжээ 2023 оны 03 дугаар сараас нэмэгдсэн. Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам” болон тус журмын нэгдүгээр хавсралт “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилт, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт болон байгууллагын үйл ажиллагааг тайлагнах хугацаа”-г тус тус үндэслэн тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг ЗББН-ээс гаргуулан авч бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлэн ажилласан байна. Тус ажлын хүрээнд ГЕГ-т хамаарах тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг ханган ажилласан. **Биелэлт** Тайлант хугацаанд УИХ-ын тогтоол - 4, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөмж - 1, Засгийн газрын тогтоол - 18, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл - 10, Засгийн газрын албан даалгавар - 2, нийт 33 тогтоол шийдвэрийн биелэлтийг хангаж ажилласан.	Биелэлт 100%

				Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого батлах тухай” 52-р тогтоол, Улсын Их Хурлын 2021 оны “Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл батлах тухай” 12 дугаар тогтоол, Монгол Улс 2022 онд эдийн засгийн сэргэлтийг дэмжих бодлого, УИХ-ын 2021 оны 106 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт "Шинэ сэргэлтийн бодлого", Засгийн газрын 2022 оны “Гадаад валютын			

				улсын нөөцийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай” 362 дугаар тогтоол, Сангийн сайдын 2023 оны “Гаалийн ерөнхий газрын зохион байгуулалтын бүтцийг батлах, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг зөвшөөрөх тухай” 29 дугаар тушаал, Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагы			

				н үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын хүрээнд холбогдох журам, зааврын төсөл боловсруулах, хянах болон ГЕГ-ын даргын тушаалаар байгуулагдсан Ажлын хэсгүүдэд орж ажилласан			

6	Хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хэрэгжүүлсэн байна.	Үйл ажиллагаа	Хийгдэх ажлын шалтгаан, нөхцөл, суурь үзүүлэлт	Захиргааны ерөнхий хууль, Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Иргэний хууль, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Гаалийн тухай хууль, Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хууль зэрэг Монгол Улсад хүчин төгөлдөр үйлчилж буй нийт 887 хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах захиргаа болон иргэний 7 хэрэгт гаалийн итгэмжлэгдс	Хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хэрэгжүүлж ажилласан талаар тайлагнана.	Захиргааны ерөнхий хууль, Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Иргэний хууль, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Гаалийн тухай хууль, Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хууль зэрэг Монгол Улсад хүчин төгөлдөр үйлчилж буй нийт 887 хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах захиргаа болон иргэний 17 хэрэгт гаалийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож, холбогдох нэгжүүдээс ирүүлсэн 101 гэрээний төсөл, 13 журам, дүрмийн төсөл болон тайлант хугацаанд хуулийн хэлтэст ирсэн 625 бичиг, явсан 404 бичиг, 25 өргөдөл гомдолд хариу өгч 464 албан бичгийн төслийг хянаж хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг ханган ажилласан. Тайлант хугацаанд дараах ЗББН-дэд хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Тухайлбал: **1.** АТГ-ын ирүүлсэн 2024 оны 03 дугаар сарын 19-ний өдрийн 01/4936 дугаартай “Журам хянасан тухай” албан бичгийн дагуу ГЕГ-ын 2023 оны А/315 дугаар тушаалаар батлагдсан “Бараанаас сорьц, дээж, загвар авах, магадлан шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулан төсөл боловсруулж, Гаалийн байгууллагын https://customs.gov.mn цахим хуудсанд 2024 оны 04 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 05 дугаар сарын 30 өдрийн хооронд байрлуулан, 2024.05.06-ны өдрийн онлайн хурлын үер үүрэг өгч харьяа гаалийн газар хороодоос албан бичгээр, ГЕГ-ын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, дэргэдэх байгууллагуудаас дотоод зурвасаар санал авч нэгтгэн ажиллав. Нийт 17 нэгжээс 46 санал ирсний 20 саналын утга, агуулга давхцсан бөгөөд 26 саналыг уг журмын төсөлд тусган батлуулахаар хүлээгдэж байна. **2.** Харьяа гаалийн газар, хороодын дарга нарт “Гаалийн байгууллагаас жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Гаалийн байгууллагын удирдах ажилтны 2024 оны сургалт, зөвлөгөөн”-ний үеэр “1111” төвд “харьяа гаалийн газар, хороодын гаалийн улсын ахлах байцаагч нар гэж гаалийн газрын даргаасаа илүү эрх мэдэлтэй хүмүүс байна. Тус гаалийн ахлах байцаагч нарын доор гаалийн хяналт шалгалтын улсын байцаагч нар ажилладаг. Гэтэл тухайн хүмүүст долигонож байж ажил үүргээ гүйцэтгэх, бусдыг нь хясан боогдуулах, дарамт учруулах зэрэг асуудал үүсдэг. Замын-Үүд, Сэлэнгэ, Гашуунсухайт гаалийн газрын гаалийн улсын ахлах байцаагч нар нь ажил үүргээ сайн мэдэхгүй, сонгон шалгаруулалтаар албан тушаалд томилогдоогүй, төрийн ажлыг хуулийн хүрээнд хийж байгаа байцаагч	Биелэлт 100%

				эн төлөөлөгчөөр оролцож, холбогдох нэгжүүдээс ирүүлсэн 92 гэрээний төсөл, 13 журам, дүрмийн төсөл болон тайлант хугацаанд хуулийн хэлтэст ирсэн 373 бичиг, явсан 313 бичиг, 21 өргөдөл гомдол зэрэг нийт 707 албан бичгийн төслийг хянаж хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг ханган ажилласан.		нарт дарамт үзүүлдэг асуудлыг уг зөвлөгөөнд уламжилж өгөх"-ийг хүссэн гомдол ирсэн байна. Иймд харьяа гаалийн газар, хороодын дарга нар гаалийн улсын ахлах байцаагч нарын ажилдаа хандах хандлага, мэргэжил, ёс зүй, ур чадварыг үнэлж, удирдлагын зүгээс шаардлагатай арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэн тайланг 2024 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдрийн дотор ирүүлэх" чиглэлийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 04-ний өдрийн 02/316 дугаар албан бичгээр хүргүүлж хувийг 1111 төвд хүргүүлсэн. **3.** Улаанбаатар хот дахь гаалийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 01/41 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн хүсэлтийг судлан үзээд Гаалийн ерөнхий газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 01-1/394 дүгээр албан Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн газарт, мөн оны 01 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 01-1/393 дугаар албан бичгээр Авлигатай тэмцэх газарт "Юнайтед белаз машинери инвестмент" ХХК /6024181/-ийн холбогдох мэдээллүүдийг хүссэн. Албан бичгийн хариу одоогийн байдлаар ирээгүй байна. **4.** Тус хэлтсийн 2024.02.14 64 дугаартай дотоод зурвасаар Гаалийн төв лаборатори, Эрсдэлийн удирдлагын хэлтэст "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын 2024 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдрийн ТБ-131-12/471 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн "Хамтран ажиллах гэрээ"-ний төсөлд санал авч нэгтгэсэн. "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-тай гэрээ байгуулагдсан. **5.** Тус хэлтсийн 2024.02.14-ний өдрийн 65 дугаартай дотоод зуравсаар Тариф, татварын газарт "Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, хяналт тавих журам"-ын төсөлд санал өгсөн. **6.** Тус хэлтсийн 2024.02.15-ны өдрийн 66 дугаартай Барааны аниглал, үнэлгээний хэлтэст Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 03/151 дүгээр албан бичгээр Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай /шинэчлэн найруулга/-ийн хуульд заасны дагуу шинэчлэн боловсруулсан "Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, хяналт тавих журам"-ын төсөлд санал өгсөн. **7.** Тус хэлтсийн 2024.02.16-ны өдрийн 68 дугаартай дотоод зурвасаар Статистик, дүн шинжилгээний хэлтэст Зам, тээврийн хөгжлийн яамны 2024 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн 04/541 дүгээр албан бичгээр "Зам, тээврийн салбарын нэгдсэн платформ"-д Гаалийн ерөнхий газрын мэдээллийн системээс өгөгдөл, мэдээлэл дамжуулах,	

						солилцох үйл ажиллагааг автоматжуулах “Хамтран ажиллах гэрээ” дээр ажилласан. Уг гэрээ одоо байгуулагдаж байна. **8.** Хяналт, бүрдүүлэлтийн газарт тус хэлтсийн 2024.02.19-ний өдрийн 74 дугаартай дотоод зурвасаар “Алтан булаг чөлөөт бүсийн хөрөнгө оруулагчдын хөгжлийн бүс зөвлөл” ГҮТББ-ийн захирал Б.Орхоноос 2024 оны 02 дугаар сарын 13-ны өдрийн “Асуудал шийдвэрлүүлэх тухай” 24/10 дугаартай албан бичгээр захиргааны хэм хэмжээний актыг Захиргааны ерөнхий хуульд заасан журмын дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлэх, Эдийн засгийн хөгжлийн сайдаас хүргүүлсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэн, тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөл бололцоогоор шуурхай хангаж өгөхийг хүссэн хүсэлтэд хариу, эрх зүйн зөвлөмж өгсөн. 9. Хүний нөөцийн хэлтэст тус хэлтсийн 2024.02.19-ний өдрийн 73 дугаартай дотоод зурвасаар нэгэнт тэтгэвэрт гарсан иргэнийг “ажил гүйцэтгэх гэрээ”-ээр цалин хөлс, урамшууллыг нь тохиролцсоны үндсэн дээр ажиллуулж болох бөгөөд энэ тохиолдолд төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох эрх зүйн үндэслэлгүй гэж зөвлөсөн. **10.** Гаалийн төв лабораторит тус хэлтсийн 2024.02.23-ны өдрийн 85 дугаартай дотод зурвасаар “Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Гаалийн ерөнхий газарт хандсан 2024 оны 02 дугаар сарын 21-ний өдрийн 1/352 дугаар албан бичиг, “Монголын хөрөнгийн бирж” ХХК-ийн зүгээс Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хороонд хандсан 2024 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн 01/110 дугаартай албан бичигт үндэслэн хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хэрэгжүүлж ажиллахыг зөвлөсөн. **11.** Гаалийн ерөнхий газрын зүгээс “Оюу толгой” ХХК-тай гэрээ байгуулахаар ажиллаж байгаа бөгөөд Гашуунсухайт дахь гаалийн газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Л.Ганбаярт “Гаалийн ерөнхий газрын зүгээс “Оюу толгой” ХХК-тай гаалийн салбар лаборатори байгуулах, лабораторийн магадлан шинжилгээ хийх, гаалийн хяналт, бүрдүүлэлт хийх, гаалийн улсын байцаагч, шинжээчийг ажилдаа ирэх болон буцах тээврийн асуудал, ажлын байрны нөхцөл зэрэг шаардлагатай бүхий л асуудлыг тусгасан “Хамтран ажиллах” цогц гэрээ байгуулахаар уулзалт зохион байгуулсан. Үүний үр дүнд Оюу толгой ХХК Гаалийн ерөнхий газрын хороонд гэрээ байгуулагдсан. **12.** Санхүү, хөрөнгө газрын 2024 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 30 дугаартай дотоод зурвасыг 2024 оны 03 дугаар сарын 06-ны өдөр хүлээн авч танилцаад “Гаалийн хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх	

						зорилгоор улсын төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан тоног төхөөрөмжүүдийг Орхон аймаг дахь гаалийн газрын балансаас “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын балансад шилжүүлж болох эсэхэд манай хэлтсийн зүгээс тусгайлан эрх зүйн зөвлөмж өгөх боломжгүй байна. Иймд энэ талаарх асуудлыг Сангийн яаманд уламжлаж шийдвэрлүүлэхийг хүсье” гэж холбогдох хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хүрээнд зөвлөмж өгч ажилласан. **13.** Гаалийн ерөнхий газар болон “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын хооронд байгуулагдах “гаалийн итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгж хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр хамтран ажиллах” гэрээний төсөлтэй танилцаж эрх зүйн зөвлөмжийг тус хэлтсийн 2024 оны 03 дугаар сарын 12-ны өдрийн 113 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **14.** Эрсдэлийн удирдлагын хэлтсийн 2024 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн 2024/85 дугаартай дотоод зурвастай танилцаад “Гаалийн ерөнхий газар Зорчигчийн мэдээллийн төвийн хооронд байгуулагдах “Мэдээлэл харилцан солилцох тухай гэрээ”-ний төсөлд тус хэлтсийн зүгээс тусгайлан өгөх саналгүй болно” гэдгийг тус хэлтсийн мөн оны 05 дугаар сарын 03-ны өдрийн 179 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **15.** Чингис Хаан Олон Улсын нисэх буудал дахь гаалийн газарт тус хэлтсийн мөн оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрийн 01-1.2/2025 дугаартай албан бичгээр тухайн сарын ажлын үр дүнгийн үзүүлэлтийг уг тушаалтай холбогдуулан тооцох нь зөв” гэсэн зөвлөмж, чиглэлийг өгсөн. **16**. Тус хэлтсийн 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн 233 дугаартай дотоод зурвасаар Аж ахуй, үйлчилгээний албанд **Гэрээт ажиллагчид** ажил гүйцэтгэх, хөлсөөр ажиллах гэрээ байгуулан эсхүл аман гэрээ болон хоёр талын тохиролцоогоор ажилладаг, хөдөлмөрийн харилцаа нь Иргэний хууль болон бусад холбогдох хууль, тогтоомжоор зохицуулагддаг, ажил олгогчдод ажил, үйлчилгээ үзүүлснийхээ төлөө мөнгөн ба мөнгөн бус хэлбэрээр цалин хөлс, урамшуулал авдаг байнгын ажилтанд хамаарахгүй иргэнийг хамруулна” гэсэн зөвлөмжийг өгсөн. **17.** Хүний нөөцийн хэлтсийн 2024 оны 06 дугаар сарын 04-ний өдрийн 156 дугаартай дотоод зурвас, түүнд хавсаргасан Чингис хаан олон улсын нисэх буудал дахь гаалийн газрын Хяналт, шалгалтын албаны Хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч Ц.Батсүхийн Гаалийн ерөнхий газрын даргад гаргасан хүсэлттэй танилцаад Гаалийн улсын ахлах байцаагч Ц.Батсүхийн хүсэлтийн	

						агуулгаас үзэхэд хоёр төрлийн агуулгатай хүсэлт гаргасан байх бөгөөд дараах байдлаар эрх зүйн зөвлөмжийг тус хэлтсийн 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн 243 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлэн холбогдох хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хүрээнд хэрэгжүүлж ажиллаж байна. **18**. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.2.2 дахь хэсгийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд: - Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2024 оны А/.. тушаалаар Жендерийн хорооны гишүүнээр орж ажиллаж байна. Тус ажлын хүрээнд 2024 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр Жендерийн үндэсний хорооны Ажлын албанаас Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2024 оны 71 дүгээр захирамжаар батлагдсан батлагдсан “Эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүүг багасгах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (2024-2027)-г Сангийн яамны Түшээ танхимд танилцуулсан бөгөд тус арга хэмжээнд оролцсон. **19.** Монгол Улсын эдийн засаг хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргаас ажлын хэсэгт нэр авахаар ирүүлсэнд Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 13 дахь хэсгийн 13.16-д заасан биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, импортлох, экспортлох, ханган нийлүүлэх зөвшөөрлийг хүчингүй болгосонтой холбогдуулан Зөрчлийн тухай хууль, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн давхардал хийдлийг арилгах хуулийн төслийн үзэл баримтлал боловсруулах ажлын хэсэгт Гаалийн ерөнхий газрын Хяналт, бүрдүүлэлтийн газрын гаалийн улсын байцаагч Л.Амартүвшин /утас: 99006458, и-майл: amartuvshin.l@customs.gov.mn/, Хорио цээрийн хэлтсийн эм биобэлдмэлийн хяналт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч М.Пүрэвсүрэн /утас:99860099, и-майл: makpuje13@gmail.com/ нарыг оролцуулахаар томилсон тухай албан бичгийг 2024 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн 02/586 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн. **Биелэлт:** Захиргааны ерөнхий хууль, Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Иргэний хууль, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Гаалийн тухай хууль, Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хууль зэрэг Монгол Улсад хүчин төгөлдөр үйлчилж буй нийт 887 хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах захиргаа болон иргэний 17 хэрэгт гаалийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож, холбогдох нэгжүүдээс ирүүлсэн 101 гэрээний төсөл, 13	

						журам, дүрмийн төсөл болон тайлант хугацаанд хуулийн хэлтэст ирсэн 625 бичиг, явсан 404 бичиг, 25 өргөдөл гомдолд хариу өгч 464 албан бичгийн төслийг хянаж хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж, мөн ЗББН-дэд 19 удаа хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хэрэгжүүлж ажилласан байна.	
7.	Нэгжийн эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлсэн байдал	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	Нэгжийн эрсдэлийн удирдлагыг 2023 онд хэрэгжүүлж байгаагүй болно.	1.Нэгжийн дотоод эрсдэлийг таньж тогтоосон, ангилж санд бүртгэсэн байна.	**1.** Нэгжийн эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх зорилгоор ХЗДХЯ, Монголын цахим институт, Монгол улсын MNS ISO 31010:2016 стандарт, ҮТХороо зэрэг төрийн байгууллагын Байгулллагын эсдэлийг тодорхойлсон эрх зүйн баримт бичгийг судлаж тус нэгжийн дотоод эрсдэлийг ангилан, тогтоосон болно. Үүнд: 1. Үйл ажиллагааны буюу гүйцэтгэл, зохион байгууллалтын эрсдэл, 2. Нийцлийн буюу эрх зүйн зохицуулалтын эрсдэл, 3. Хэрэгцээ шаардлага буюу төсөв, санхүүгийн эрсдэл, 4. Бусдаас хамааралтай буюу гадаад хүчин зүйлсийн эрсдэл, **Биелэлт:** Нэгжийн дотоод эрсдэлийг таньж тогтоосон, ангилж санд бүртгэх ажилын хүрээнд 4 ажил зохин байгуулан ажиллаж байна.	Биелэлт 100%

					2.Нэгжийн дотоод эрсдэлийг бууруулах төлөвлөгөө боловсруулсан байна.	**2.** Нэгжийн эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх хүрээнд судлан үзээд 1. Хүний нөөцийн буруу бодлогын хүрээнд өсөн нэмэгдэж буй ажлын цар хүрээг хүний болон санхүүгийн нөөцтэй уялдуулан хүний нөөцийг зөв байлгах талаар санаачлах, 2. Албан тушаалын тодорхойлолт, чиг үүрэгт хамаарахгүй үүрэг даалгавар хүлээн авахгүй байх, өгсөн үүргийг ажлын ачлаалал болгохгүй цаг хугацаанд зэрэг гүйцэтгэх, 3. Мэргэжлийн мэдлэг сул, ажил гүйцэтгэх чадваргүй байдал, ажлын хариуцлагагүй, ёс зүйгүй үйлдэл гаргахгүй, мэдээллийг хугацаа хоцроох, буруу, алдаатай дамжуулсан зөрчил гаргахгүй байхыг олж харсан. 4. Гаалийн байгууллагын 2024 оны авлигын эрсдэлийг бууруулах тусгайлсан төлөвлөгөө"-ний ажлын хүрээнд батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжилтийг хангаж, биелэлтийг сарын бүрийн сүүлийн долоо хоногийн даваа гараг бүр тогтмол тайлагнаж байх ажлын хүрээнд тус хэлтсийн зүгээс хийсэн ажлын тайланг Захиргааны удирдлагын газарт тус хэлтсийн 2024 оны 10 дугаар сарын 28-ны өдрийн 469 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **Биелэлт:** Нэгжийн дотоод эрсдэлийг бууруулах ажлын хүрээнд хүний нөөцийн чиглэлээр, албан тушаалын тодорхойлолтын чиглэлээр, мэргэжлийн мэдлэгэ ур чадварын алдаа дутагдал гаргахгүй байх 3 ажлыг зохион байгуулан ажиллаж байна.	Биелэлт 100%
8	Удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврыг цаг хугацаанд хуулийн хүрээнд тухай бүр хэрэгжүүлэн ажиллана.	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	Тайлангийн хугацаанд өгсөн ГЕГ-н дарга болон холбогдох дээд шатны байгууллагын өгсөн 34 үүрэг даалгаврыг хуулийн хугацаанд хийж гүйцэтгэж, гаалийн	1.Гадаад худалдааны үйл ажиллагааг зохицуулсан хууль тогтоомж, дүрэм, журам, түүний мэдээллийг тухай бүр түгээсэн байна.	Тайлант хугацаанд Хуулийн хэлтсийн дарга 24 удаа давхардсан тоогоор 57 хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр гаалийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагаа, гаалийн улсын байцаагч нарын мэдээлэл, шинээр батлагдсан хууль тогтоомж, дүрэм, журам, түүний мэдээллийг олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр түгээсэн, гадаад худалдааны үйл ажиллагааг зохицуулсан хууль тогтоомж, дүрэм, журмыг дараах байдлаар түгээсэн. 1. Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2023 оны 191 дүгээр захирамжаар байгуулагдсан Ажлын хэсгийн ахлагч Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын баталсан "Захиргааны хэмжээний актыг цэгцлэн хуулийн төсөл боловсруулах ажлын удирдамж"-ийн дагуу дараах танилцуулга, судалгааг хийж гүйцэтгэсэн. 2. Гадаад худалдааны үйл ажиллагааг зохицуулсан хууль тогтоомж, дүрэм, журам, түүний мэдээллийг тухай бүр түгээсэн байх	Биелэлт 100%

				тухай хуульд заасан үндэслэлээр гаалийн байгууллагад үүсээд буй өр авлагыг барагдуулах талаар удаа дараа шаардсаны үр дүн “Улаанбаатар хөгжлийн корпораци” ХК-ийн импортолсон БНХАУ-д үйлдвэрлэсэн цэнэглэгч цахилгаан мотор 2 ширхэг, 10 ширхэг цахилгаан автобусны гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвар нийт 22,900,408,648.16 /хорин хоёр тэрбум есөн зуун сая дөрвөн зуун найман мянга зургаан зуун дөчин найман төгрөг арван	**2.** Удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврыг цаг хугацаанд хуулийн хүрээнд тухай бүр хэрэгжүүлэн ажиллана.	чиглэлийн дагуу Гаалийн байгууллагын албан ёсны цахим хуудсанд тухай бүр санал авахаар дараах төслийг оруулах зөвлөгөөг өгч ажилласан болно. Үүнд: 3. .Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны А/282 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Чөлөөт бүсийн горим хэрэгжүүлэх журам"-ын төсөл 4. Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2008 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдрийн “Журам батлах тухай” 680 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Бараа устгах горим хэрэгжүүлэх журам”-ын төсөл, 5. “Гаалийн бүрдүүлэлтийн дараах шалгалт хийх журам”-ын төсөл 6. ГЕГ-ын 2023 оны А/315 дугаар тушаалаар батлагдсан “Бараанаас сорьц, дээж, загвар авах, магадлан шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулан төсөл, 7. “Татваргүй барааны дэлгүүр ажиллуулах тусгай зөвшөөрөл олгох дуудлага худалдаа зохион байгуулах журам”-ын төсөл, 8. “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих нийтлэг журам”-ын төслийг мэдээллийг түгээж ажилласан байна. **Биелэлт:** Хуулийн хэлтсийн дарга 24 удаа давхардсан тоогоор 57 хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр гаалийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагаа, гаалийн улсын байцаагч нарын мэдээлэл, шинээр батлагдсан хууль тогтоомж, дүрэм, журам, түүний мэдээллийг олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр түгээсэн гадаад худалдаа, гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татварын асуудлаар батлагдсан 8, Монгол Улсын хууль засгийн газрын 2 тгтоолыг цахимаар түгээж сурталчилсан. **2.** Удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврын хүрээнд **1.** Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын газар, Барааны ангилал, үнэ үнэлгээний хэлтсээс Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн 2024 оны 06 дугаар сарын 04-ний өдрийн 01/4581 дугаартай албан бичгээр “Санчир-Ундрах” ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй, Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын газрын нэр бүхий гаалийн улсын байцаагч нарт холбогдох захиргааны хэрэгт нотлох баримт шаардсан байна. Иймд уг албан бичгийн 2, 3 дахь хэсэгт заасан нотлох баримт болон бусад шаардлагатай гэсэн баримтуудыг тус хэлтэст ирүүлэхийг	Биелэлт 100%

				зургаан мөнгө/ төгрөгийг өрийг бүрэн төлж барагдуулах ажлыг зохион байгуулан ажилласан. Тайлант хугацаанд cerp.ecustoms.mn-ээр өгсөн нийт 14 үүрэг даалгаврыг цаг хугацаанд биелүүлж дүгнүүлсэн. Мөн Гаалийн ерөнхий газрын харьяа гаалийн газар, хороодын дарга нар хууль тогтоомжийн дагуу эрх хэмжээний хүрээнд 1 дүгээр улиралд батлан гаргасан захиргааны акт /тушаал, гэрээ/-д хувийн		мөн оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн 241, 242 дугаартай дотоод зурвасаар авч шүүхэд хүргүүлсэн. **2.** Захиргааны удирдлагын газар, Хяналт бүрдүүлэлтийн газар, Зөрчилтэй тэмцэх газар, Хорио цээрийн хэлтэс, Статистик, дүн шинжилгээний хэлтэс, Боомтын хэлтсээс Хилийн боомтын захиргааны 2024 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдрийн 24/153 дугаартай албан бичгээр “Мэдээлэл солилцож хамтран ажиллах тухай гэрээ”-ний төсөлд санал авч нэгтгэн Дэд даргад танилцуулж хүргүүлэхэд бэлэн болоод байна. **3.** Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн захирамжийн дагуу тус шүүхэд “Морь эскпресо” ХХК-ийн гаалийн бүрдүүлэлтийн мэдээг Статистик, дүн шинжилгээний хэлтсээс гаргуулан нийт 7 хуудас баримтыг мөн оны 05 дугаар сарын 29-ны өдрийн 01-1.2/2109 дүгээр албан бичгээр хүргүүлсэн. **4.** Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 28-ны өдрийн 79 дугаартай дотоод зурвасыг мөн оны 05 угаар сарын 29-ний өдөр хүлээн авч танилцаад “Гаалийн ерөнхий газар болон “Нанопланет” ХХК-ийн хороонд байгуулагдах “Хүний биеийн халуун хэмжигч, металл мэдрэх зориулалттай гаалийн хяналт шалгалтын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмээнд/ нийлүүлэх гэрээ”-ний төсөлд хууль эрх зүйн хувьд тусгайлан өгөх саналгүй болно гэж тус хэлтсийн мөн оны 05 дугаар сарын 29-ны өдрийн дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **5.** Аж ахуй, үйлчилгээний албанаас ирүүлсэн “Монгол хьюндай автомотив” ХХК-тай байгуулах “Авто машины засвар үйлчилгээ хийх гэрээ”, “Эл даблью органик футур ар” ХХК-тай байгуулах “Худалдах худалдан авах гэрээ”-ний төсөлтэй танилцаад 2024 оны 06 дугаар сарын 07-ны өдрийн 246 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **6.** Статистик, дүн шинжилгээний хэлтсээс Нийслэлийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 4-190/1781 дугаар албан бичгээр “Цахиур хангайн хүлэг” /РД:5371724/ ХХК-ийн 2015 оны 01 дүгээр сараас өнөөдрийг хүртэлх хугацаанд хийсэн гаалийн бүрдүүлэлтийн дэлгэрэнгүй лавлагаа, мэдээллийг хүссэн тул тус хэлтсийн 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 40 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлж хариуг хүлээн авсан. **7.** Бүрдүүлэлтийн цахим төвд Нийслэлийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 4-190/1781 дугаар албан бичгээр “Цахиур хангайн хүлэг” /РД:5371724/ ХХК гаалийн бүрдүүлэлт хийхээр гаалийн байгууллагад хандах бүрт хариуцсан тойргийн шийдвэр гүйцэтгэгч /89086190/-д нэн даруй мэдэгдэн хамтран ажиллахыг хүссэн.	

				хэргийн хөтлөлтийг хийж гүйцэтгэхийг харьяа гаалийн газар, хороодод онлайн хурлаар өгч биелэлтийг хугацаанд нь авч ХШҮДАГ-аар дүгнүүлж, ЧХОУНБГГ-т тус газрын даргын тушаал шийдвэрт зөвлөмж өгч ажилласан. Тайлант хугацаанд удирдлагаас болон бусад нэгжүүдээс cerp.ecustoms.mn-ээр өгсөн нийт 14 үүрэг даалгаврыг цаг хугацаанд нь хуулийн дагуу биелүүлж тайлагнасан. Үүнээс 13 үүрэг даалгавар нийт 92.69		Иймд тухайн “Цахиур хангайн хүлэг” /РД:5371724/ ХХК гаалийн бүрдүүлэлт хийхээр гаалийн байгууллагад хандсан тохиолдолд Нийслэлийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газрын хариуцсан тойргийн шийдвэр гүйцэтгэгчид нэн даруй мэдэгдэн хамтран ажиллахыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 41 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **8.** Нийслэлийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх гарын 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 4-190/1781 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу Статистик, дүн шинжилгээний хэлтсээс “Цахиур хангайн хүлэг” /РД:5371724/ ХХК 2015 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдөр хүртэлх хугацаанд гаалийн мэдүүлгээр бүрдүүлэлт хийсэн барааны мэдээлэл гаалийн мэдүүлгийн санд бүртгэгдээгүй болохыг тодруулан цаашид “Цахиур хангайн хүлэг” /РД:5371724/ ХХК гаалийн бүрдүүлэлт хийхээр хүсэлт гаргасан тохиолдолд танай байгууллагад мэдэгдэн хамтран ажиллахыг болохыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 01-1/.2/313 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. **9.** Тус хэлтсийн 2024 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 52 дугаартай дотоод зурвасаар Хяналт, бүрдүүлэлтийн газар, Татвар, орлогын газарт Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 03/151 дүгээр албан бичгээр Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай /шинэчлэн найруулга/-ийн хуульд заасны дагуу шинэчлэн боловсруулсан “Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, хяналт тавих журам”-ын төсөлд санал авч байгаа тул уг саналтай танилцаж 2024 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 17 цаг 00 минутаас өмнө санал авсан. **10.** Тус хэлтсийн 2024 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 51 дугаартай дотоод зурвасаар Хяналт, бүрдүүлэлтийн газар, Мэдээллийн технологийн газар, Гаалийн төв лаборатори, Бүрдүүлэлтийн цахим төвд Сангийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Ж.Ганбатын 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 03/323 дугаар албан бичгээр Засгийн газрын 2015 оны 502 дугаар дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Ашигт малтмалын эцсийн бүтээгдэхүүний жагсаалт”-ыг хэрхэн хэрэгжүүлж ажиллах тухай албан бичгийг Татварын ерөнхий газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ч.Чимидсүрэнд хүргүүлсэн албан бичигтэй танилцаж өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа мөрдлөгө болгон ажиллахыг зөвлөсөн.	

				хувиар дүгнэгдсэн. Харин 1 үүрэг даалгаврын биелэлтийг хугацаанд тайлагнасан, холбогдох нэгжээс дүгнээгүй байна.		**11.** Гаалийн ерөнхий газрын 2024 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдрийн 01-1.2/443 дугаартай албан бичгээр “Говийн хан транс” ХХК-ийн гаргасан хүсэлтийг хариу өгсөн. **12.** Тус хэлтсийн 2024.02.14-ний өдрийн 63 дугаартай дотоод зуравсаар Захиргааны удирдлагын газарт Хуулийн хэлтсийн 2024 оны Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтыг хүргүүлсэн. **13.** “Ититнатитур” ХХК болон нэр бүхий компаниудын нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох захиргааны хэрэгт Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхээс ирсэн 2024.02.19-ний өдрийн 2/0389 дүгээр албан бичгийг хүлээн авч танилцаад Гаалийн ерөнхий газрын 2024.02.20-ний өдийн 01-1.2/622 дугаартай албан бичгээр “Гаалийн ерөнхий газрын зүгээс 2024 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 03/352 дугаар албан бичгээр Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд Улсын Дээд шүүхийн Захиргааны хэргийн танхимын шүүх хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолыг үндэслэн Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн сангийн 5411 дугаарт бүртгэлтэй Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны А/223 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Зорчигчийн хувийн хэрэглээний эд зүйлийг хилээр нэвтрүүлэх журам”-д зохих өөрчлөлт хийлгэхээр хандсан бөгөөд Хууль зүйн, дотоод хэргийн сайдын 2024 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн 1/680 дугаар албан бичгээр уг журамд холбогдох хөдөлгөөн хийсэн тухай мэдэгдсэн болно” гэсэн хариуг өгсөн. **14.** Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхэд хянагдаж буй Л.Байгалмаагийн нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газарт холбогдох захиргааны хэрэгт 2024 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн 1/1573 дугаар албан бичгийн дагуу тус газрын Хүний нөөцийн хэлтсээс тодруулахад “2022-2023 онд Улаанбаатар хот дахь гаалийн газрын гаалийн улсын байцаагч Л.Байгалмаад өндөр насны тэтгэвэрт гарах тухай мэдэгдэл хүргүүлсэн. **15.** “Тоёота сэйлс Монголиа” ХХК-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 06-ны өдрийн TMON-64/2024 дугаартай албан бичигтэй танилцаад автомашинуудын “Таван Богд” ХХК, “Мөнххада” ХХК, “Топ Моторс” ХХК импортолсон бол мэдээллийг тус компаниудаас гаргуулан авах боломжтой гэсэн хариуг 2024 оны 03 дугаар сарын 13-ны өдрийн 01-1.2/948 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн. **16.** Тус хэлтсийн 2024 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдрийн 125 дугаартай дотоод зурвасаар Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар, Хүний нөөцийн хэлтэст Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны	

						шүүхийн 2024 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдрийн 128/ШШ2024/0171 дүгээр шийдвэрийг биелүүлэх арга хэмжээ авч ажиллах”-ыг хүссэн. **17.** Тус хэлтсийн 2024 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдрийн 123 дугаартай дотоод зурвасаар Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтсээс “Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн 2024 оны 03 дугаар сарын 19-ний өдрийн 1/2462 дугаартай албан бичгээр “Санчир-Ундрах” ХХК-ийн нэхэмжлэлтэй, Гаалийн ерөнхий газрын дарга, Барааны аниглал, үнэлгээний хэлтсийн дарга, Улаанбаатар хот дахь гаалийн газар, гаалийн улсын ахлах байцаагч Б.Болормаа, Д.Ариунцэцэг, гаалийн улсын байцаагч Г.Гасан нарт холбогдох захиргааны хэрэгт нотлох баримт шаардсан байна. **18.** Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн 2024 оны 04 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 1/3272 тоот албан бичигтэй танилцаад Барааг тодорхойлох, кодлох уялдуулсан системийн Зүйл 90.18-д холбогдох тусгайлсан Тайлбар дүрэм гэж байдаггүй бөгөөд 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 01-1.2/1120 тоот албан бичгээр маргаанд ач холбогдол бүхий Барааг тодорхойлох, кодлох уялдуулсан системийн тухай олон улсын конвенци, Барааг тодорхойлох, кодлох уялдуулсан системийн Ерөнхий тайлбар 6 дүрмийг нотлох баримтын шаардлага хангуулан хүргүүлсэн. **19.** Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 07-ны өдрийн 70 дугаартай дотоод зурвасаар ирүүлсэн Гаалийн ерөнхий газар болон “Аз болор мөнх трейд” ХХК-ийн хороонд байгуулагдах “Гаалийн ерөнхий газрын дэргэдэх Эрэлч нохойн сургалтын төвийн эрэлч нохдыг зориулалтын нохойн хоолоор хангах, худалдан авах гэрээ”-ний төслийг хянаад “хууль эрх зүйн хувьд тусгайлан өгөх саналгүй” тус хэлтсийн мөн оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрийн 191 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **20.** Аж ахуй, үйлчилгээний албаны 2024 оны 05 дугаар сарын 07-ны өдрийн 30 дугаартай дотоод зурвасаар ирүүлсэн “Ариун хивс цэвэрлэгээ” ХХК, иргэн Б.Цэнгүүн нартай байгуулах “Ажил гүйцэтгэх гэрээ”-ний төслүүдийг хянаад мөн оны 05 дугаар сарын 07-ны өдрийн 185 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. **21.** Статистик, дүн шинжилгээний хэлтсээс Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн 2024 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдрийн “Шүүх хуралдааныг хойшуулах тухай” 101/ШЗ2024/14170 дугаартай захирамжаар Гаалийн ерөнхий газраас “Морьт экспресо” /6284191/ ХХК нь 2021 оны 09 дүгээр сарын 20-ны өдөр үржлийн 3 настай цэвэр үүлдрийн хүрэн зүстэй Франк нет нэртэй адууг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлсэн эсэх талаарх баримтыг	

						шаардсан. Иймд тус “Морьт экспресо” /6284191/ ХХК-ийн 2021 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс өнөөдрийг хүртэлх гаалийн бүрдүүлэлтийн мэдээ, мэдээллийг ирүүлэхийг тус хэлтсийн 2024 оны 05 дугаар сарын 24-ний өдрийн 223 дугаартай дотоод зурвасаар хүлээн авч шүүхэд хүргүүлсэн. **22.** “Санчир-Ундрах” ХХК-ийн зүгээс гаалийн улсын байцаагч, гаалийн улсын ахлах байцаагч цаашлаад гаалийн байгууллагын нэр хүн хүнд, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолд халдсан, албаны нэр хүндэд харшилсан утга, агуулга бүхий гомдлыг удаа дараа гаргаж байгаатай холбогдуулан Дотоод хяналт, аюулгүй байдлын хэлтэс, Хорио цээрийн хэлтэс, Зөрчилтэй тэмцэх газар, Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын газар, Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтэст гомдлыг танилцуулах, зөрчлийг шалган шийдвэрлэх хуралдааныг томилогдсон ГУБ ГУАБ нарыг оролцуулан танилцуулга зохион байгуулсан. **23.** Баянгол дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Б.Билгүүнээс С.Нарангоод дахин таслан сэргийлэх арга хэмжээ авагдсан эсэх талаар тодруулгыг 2024 оны 10 дугаар сарын 28-ны өдрийн 01-2./4431 дүгээр албан бичгээр хандсан. **24.** Нийслэлийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газарт А.Гэрэлмаа, Б.Нацагням, Ц.Одоонтунгалаг нарын ажилгүй байсан хугацааны цалин хөлстэй холбоотой төлбөрийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын “Төрийн албан хаагчалбан үүргээ гүйцэтгэхдээ бусадд учруулсан хохирлыг барагдуулах сан”-аас төлүүлэхээр хамтран ажиллах хүсэлтийг 2024 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн 01-1.2/4462 дугаартай албан бичгээр хандсан. **25**. 2024 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн 01-1.2/4234 дугаар албан бичгээр Ц.Одонтунгалагийн 2023 оны 07 дугаар сарын 17-ны өдрөөс 2024 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийг хүртэлх ажилгүй байсан хугацааны цалин, эрүүл мэндийн болон нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тооцооллыг Улс хоорондын шуудан илгээмжийн гаалийн газраас ирүүлснийг хавсралтаар хүргүүлсэн. **26**. “Мон майнинг сертификеэйшин” ХХК-ийн 2024 оны 09 дүгээр сарын 13-ны өдрийн А/24-120 дугаар албан бичгийг хүлээн авч “Мэдээллийн аюулгүй байдлын аудит”-ын үйлчилгээ үзүүлдэг үйл ажиллагааны чиглэлтэй танилцаад “Манай байгууллага цаашид хэрэгцээ шаардлага үүсмэгц “Мэдээллийн аюулгүй байдлын аудит”-ын үйл ажиллагааны чиглэлээр танай байгууллагатай хамтран ажиллах болох”-ыг 2024 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн 01-1.2/4219 дугаартай албан бичгээр уламжилсан.	

						27. Монгол улсын иргэн Ж.Хүрэлбаатар нь Нидерланд Улсаас худалдан авсан Volvo маркийн ачааны автомашиныг Латви улсын хилээр нэвтрүүлэн ОХУ-ын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрч Монгол Улсад импортоор оруулж ирэх тал дээр туслалцаа хүссэн хүсэлтийг судлан шийдвэрлэсэн. **28.** Гаалийн улсын байцаагчдыг Соён гэгээрүүлэх, хууль тогтоомжийг сурталчлах ажлын хүрээнд зохион байгуулах арга хэмжээний хүрээнд “Ёс зүйн зөв чиг хандлагыг төлөвшүүлэх замаар авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх сургалт” зохион байгуулсан болно. **Биелэлт:** Монгол Улсад хүчин төгөлдөр үйлчилж буй нийт 887 хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах захиргаа болон иргэний 17 хэрэгт гаалийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр оролцож, холбогдох нэгжүүдээс ирүүлсэн 101 гэрээний төсөл, 13 журам, дүрмийн төсөл болон тайлант хугацаанд хуулийн хэлтэст ирсэн 625 бичиг, явсан 404 бичиг, 25 өргөдөл гомдолд хариу өгч 464 албан бичгийн төслийг хянаж хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж, мөн ЗББН-дэд 19 удаа хууль тогтоомж, эрх зүйн актыг хэрэгжүүлж, тус хэлтсээс ЗББН-тэй 561 удаа дотоод зурвасаар харицаж, 452 дотоод зурвасыг хүлээн авч холбогдох хариу, эрх зүйн зөвлөмжийг хуулийн хугацаанд хүргүүлэн ажилласан.	
9	Ажлын цаг ашиглалт	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	Хуулийн хэлтэс нь нийт 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй үүнээс дарга 1, ГУБ 6, мэргэжилтэн 1. 2023 онд нийт 1736 хүн/өдөр буюу 13888 цаг ажиллахаас 33 хүн/өдөр буюу 264 цаг өвчтэй, тасалсан цаг байхгүй.	Ажлын цаг ашиглалт суурь түвшнээс сайжруулж ажиллаж, үр дүнг тайлагнана.	Дарга 1, ГУАБ-1, ГУБ-5 нийт 7 орон тоотой ажиллах ёстой. Үүнээс дарга 1, ГУБ-4, мэргэжилтэн 1 гэсэн орон тоотой ажиллаж байна. 2024 онд нийт 1422 өдөр, 11376 цаг ажиллахаас тасалсан цаг байхгүй. Ажлын цаг ашиглалт 98.1 хувь.	

				Ажлын цаг ашиглалт 98 хувь.			
10	Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үүргийн хэрэгжилт	Үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	Гаалийн ерөнхий газраас 2020 онд "Гаалийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар батлагдсан эрхийн актын эмхтгэл" эрхлэн гаргасан бөгөөд үүнээс хойших онд Гаалийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар батлагдсан эрх зүйн актуудыг тусгаагүй.	1.Гаалийн эрх зүйн актын эмхэтгэл шинэчлэн бэлтгэх жагсаалтыг гаргаж, материалыг цуглуулсан байна. 2. Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үү	1. Тайлант хугацаанд Гаалийн эрх зүйн актын эмхэтгэл шинэчлэн бэлтгэх жагсаалтыг бэлтгэхэд 2008-2019 онд батлагдсан 114 тушаал, 2020 онд батлагдсан 14 тушаал, 2021 онд батлагдсан 15 тушаал, 2022 онд батлагдсан 36 тушаал, 2023 онд батлагдсан 35 тушаал, 2024 онд батлагдсан 7 тушаал, урьдчилсан байдлаар нийт 231 тушаал бүхий жагсаалтад бэлтгэсэн. Мөн түүнчлэн дээрх 231 тушаалын дата бааз болох 231 ширхэг PDF файлыг цуглуулаад байна. Судалгааг хавсаргав. **Биелэлт** Гаалийн эрх зүйн актын эмхэтгэл шинэчлэн бэлтгэх жагсаалтыг бэлтгэхэд 2008-2019 онд батлагдсан 114 тушаал, 2020 онд батлагдсан 14 тушаал, 2021 онд батлагдсан 15 тушаал, 2022 онд батлагдсан 36 тушаал, 2023 онд батлагдсан 35 тушаал, 2024 онд батлагдсан 7 тушаал, урьдчилсан байдлаар нийт 231 тушаал бүхий жагсаалтад бэлтгэсэн. **2.** Тайлант хугацаанд үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үүргийн хүрээнд 1. Тус хэлтсийн 2024 оны 03 дугаар сарын 06-ны өдрийн 104 дүгээр дотоод зурвасаар Захиргааны удирдлагын газар, Хяналт, бүрдүүлэлтийн газар, Татвар, орлогын газар, Зөрчилтэй тэмцэх газар, Санхүү хөрөнгө, оруулалтын газар, Хүний нөөцийн хэлтэс, Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтэс, Мэдээллийн технологийн газар, Гаалийн төв лаборатори, Бүрдүүлэлтийн цахим төвөөс "Гаалийн ерөнхий газрын зүгээс "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-тай лабораторийн магадлан шинжилгээ хийх, бараанаас сорьц, дээж авах, загвар авах, шинжилгээний үр дүн болон лабораторийн дүгнэлт гаргах, баяжмалын тохирлын гэрчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлж, тоон гарын үсгээр баталгаажуулах цахим системд автоматаар байршуулах, гаалийн хяналт, бүрдүүлэлт хийх, гаалийн улсын байцаагч, шинжээчийн ажлын байрны нөхцөл, зөрчлөөс урьдчилсан сэргийлэх зэрэг шаардлагатай бүхий л асуудлыг тусгасан "Хамтран ажиллах" гэрээ байгуулахаар уулзалт зохион байгуулан ажиллаж байна. 2. Улаанбаатар хот дахь гаалийн газрын Эрсдэлийн удирдлагын албаны эрсдэлийн удирдлага хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчаар ажиллаж байсан С.Нарангоогийн гаргасан хүсэлтийг судлан үзээд Хүний нөөцийн хэлтэст тус хэлтсийн 2024 оны 10 дугаар	Биелэлт 100% Биелэлт 100%

						сарын 15-ны өдрийн 448 дугаартай дотоод зурвасаар "...Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2024 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн Б/461 дүгээр тушаалыг хүчингүй болгох боломжтой тул хамтран ажиллахыг хүсье. 3. Тус хэлтсийн 2024 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн 447 дугаартай дотоод зурвасаар ТОГ, БАҮХ-с Эрчим хүчний сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 04-ний өдрийн а/3133 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн "Гаалийн албан татвар, нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх сэргээгдэх эрчим хүчний судалгаа шинжилгээний болон үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, түүний дагалдах хэрэгсэл, сэлбэгийн жагсаалт"-д сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэртэй хослон ажиллах эрчим хүч хуримтлуурыг нэмж тусгахаар Засгийн газрын тогтоолын төсөлд санал авсан. Саналыг БАҮХ нэгтгэн Сангийн яаманд хүргүүлсэн. 4. Монгол Улсын шадар сайд Т.Доржхандын 2024 оны 10 дугаар сарын 03-ны өдрийн ЗГ-3/234 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн Монгол Улсын Ерөнхий сайдаас Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн төслийг шинэчлэн боловсруулах, Улсын Их Хуралд өргөн барих ажлын хэсгийг бүрэлдэхүүнд ажиллах албан тушаалтны нэрийг ирүүлэх хүсэлттэй танилцаад уг хуулийн төслийг боловсруулах ажлын хэсэгт Гаалийн ерөнхий газрыг төлөөлж Гаалийн ерөнхий газрын Хуулийн хэлтсийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ч.Тамирааг оролцуулах болсныг 2024 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн 01/4097 дугаар албан бичгээр уламжилсан. 5. "Санчир-Ундрах" ХХК-ийн 2024 оны 09 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 01/362 дугаартай албан бичгээр гаргасан "4 дэх удаагаа хариу хүсэж гомдол гаргах нь" гэсэн утга бүхий гомдолтой танилцаж, холбогдох баримтыг судлан үзээд "...Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтсийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч нь Гаалийн тухай хуулийн 275 дугаар зүйлийн 275.1.3-д "энэ хуульд зааснаас бусад мэдээлэл шаардах, иргэдэд чирэгдэл учруулах, бусдад давуу байдал олгох зэргээр ялгаварлах" гэж заасныг зөрчсөн гэж үзэх үндэслэлгүй болох"-ыг 2024 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн 01/4153 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. 6. Зөрчилтэй тэмцэх газарт "Гадаад харилцааны сайдын 2024 оны 08 дугаар сарын 12-ны өдрийн 09/3803 дугаар албан бичгээр Катар Улстай өндөр, дээд түвшинд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй айлчлалын хүрээнд байгуулах баримт бичгийн явцыг урагшлуулах, эцэслэн тохиролцох ажлын хүрээнд "Гаалийн асуудлаар хамтран ажиллах, харилцан туслалцаа үзүүлэх тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Катар Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр"-ийн катарын талын хариу	

						төслийг хянаад тус хэлтсийн 2024 оны 08 дугаар сарын 14-ний өдрийн 319 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. 7. Гадаад хамтын ажиллагааны хэлтсийн 2024 оны 08 дугаар сарын 14-ний өдрийн 142 дугаартай дотоод зурвастай танилцаад “Монгол Улсын Гаалийн ерөнхий газар БНХАУ-ын гаалийн байгууллагын хороонд зохион байгуулагдах удирдах түвшний албан ёсны уулзалтын төлөвлөгөөнд эрх зүйн саналыг тус хэлтсийн 2024 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн 318 дугаартай дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. 8. ГЕГ-ын дарга болон Дэд даргын албан тушаалын тодорхойлолтын төслийг хянаж холобгдох засвар, өөрчлөлтийг оруулан ЗУГ-т хүлээлгэн өгсөн. **9.** “Захиргааны шийдвэрийн хувийн хэрэг хөтлөх журам” сэдвээр 2024 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 10.00-11.00 цагт харьяа гаалийн газа, хорооны захиргаа, хүний нөөц хариуцсан албан хаагчдад Захиргааны ерөнхий хуулийн хувийн хэрэг хөтлөх, сонсох ажиллагаа явуулах эрх зүйн зохицуулалтын талаарх арга зүйн сургалтыг Хуулийн хэлтсийн даргын албан үүргийн түр орлон гүйцэтгэгч Ч.Тамираа, гаалийн улсын байцаагч Э.Ганболд нартай зохион байгуулж, дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгч, оролцогчдын тулгамдсан асуултад зөвлөгөө өгч, харилцан ярилцлага зохион байгуулав. 10. “Санчир-Ундрах” ХХК-ийн зүгээс гаалийн улсын байцаагч, гаалийн улсын ахлах байцаагч цаашлаад гаалийн байгууллагын нэр хүн хүнд, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолд халдсан, албаны нэр хүндэд харшилсан утга, агуулга бүхий гомдлыг удаа дараа гаргаж байгаатай холбогдуулан Дотоод хяналт, аюулгүй байдлын хэлтэс, Хорио цээрийн хэлтэс, Зөрчилтэй тэмцэх газар, Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын газар, Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтсээс томилогдсон ГУБ ГУАБ нарыг оролцуулан гаалийн байгууллагын удирдлагуудад танилцуулга хийсэн. 11. Улсын Их Хурлын 2023 оны 60 дугаар тогтоолоор “Эмийн үнийн өсөлтийн шалтгаан, нөхцөлийг хянан шалгах” үүрэг бүхий Улсын Их Хурлын Хянан Шалгах түр хорооны нотлох баримтыг шинжлэн судлах сонсголд оролцсон. **Биелэлт:** Тайлант хугацаанд Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй тугагдаагүй 11 нэр төрлийн ажлыг хийж гүйцэтгэв.	

11	Байгууллагын улирдлагаас гаргаж байгаа тушаал, шийдвэрийн үндэслэлийг хянаж, 11 хэрэгжилтийг хангах	Үйл ажиллагаа	Тушаал, шийдвэрийн үндэслэлийг хянасан, хэрэгжилтийг хангасан байх - Тайланд нотломжийг хавсаргасан байх	Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2023 онд нийт 1693 тушаал байгаас А тушаал 706, Б тушаал 987 батлан гаргасан байна.	1.Байгууллагын удирдлагаас гаргаж байгаа тушаал, шийдвэрийн үндэслэлийг хянаж, хэрэгжилтийг хангасан байна.	**1.** Гаалийн ерөнхий газрын дарга 2024 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн байдлаар 1486 тушаал баталсан бөгөөд Хуулийн хэлтсээс дээрх тушаалуудыг тухай бүр хянаж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, ажилласан. Үүнээс: - А тушаал 626, - Б тушаал 860 байна. **Биелэлт:** Тайлант хугацаанд Гаалийн ерөнхий газрын дарга 1486 тушаал баталсан бөгөөд Хуулийн хэлтсээс дээрх тушаалуудыг тухай бүр хянаж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, ажилласан. Хуулийн хяналтын байгуулага болон бусад холбогдох байгууллагаас эдгээр тушаалыг хуульд нийцээгүй гэж үзэн хүчингүй болгоогүй.	Биелэлт 100%

<table>
<tr>
<td>12</td>
<td>Гаалийн байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж байсан дүрэм, журмыг Сангийн сайд, Засгийн газрын тогтоол шийдвэрээр хүчин төгөлдөр бус болгосон тохиолдолд тэдгээрт хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, цаашид үйл ажиллагаанда а хүчин төгөлдөр болгох чиглэлээр хуульд нийцүүлэн дахин боловсруулах , батлуулж мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах</td>
<td>Үйл ажилл агаа</td>
<td>-Хүчин төгөлдөр бус болгосон дүрэм, журамд хяналт шинжилг ээ, үнэлгээ хийсэн байх; - Хуульд нийцүүл эн дахин боловср уулж, батлуул ж мөрдүүл сэн байх; - Тайланд нотломж ийг хавсар</td>
<td>Эрх зүйн зохицуулалты г зайлшгүй шинэчлэх, өөрчлөлт оруулах шаардлагатай байгаа 7 журмын төслийг чиглэл хариуцсан нэгж боловсруулж шинэчлэн батлуулахаар олон нийтээс санал авахаар гаалийн байгууллагын цахим санд байршуулсан, ГЕГ-ын зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, харьяа гаалийн газар, хороодоос санал авч нэгтгэснийг хууль тогтоомжид нийцсэн эсэхийг ХХ-ээс хянасан бөгөөд Мэргэжлийн зөвлөлд</td>
<td>1.Мөрдөгдөж байсан дүрэм, журмыг хүчин төгөлдөр бус болгосон тохиолдолд тэдгээрт хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, хуульд нийцүүлэн дахин боловсруулах, батлуулж мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулсан байна.</td>
<td>1. Мөрдөгдөж байсан дүрэм, журмыг хүчин төгөлдөр бус болгосон тохиолдолд тэдгээрт хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, хуульд нийцүүлэн дахин боловсруулах, батлуулж мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулан Захиргааны ерөнхий хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1 дэх заалтын хүрээнд 202Б4 онд шинээр боловсруулсан болон нэмэлт өөрчлөлт оруулсан дараах Захиргааны хэм хэмжээний актын шийдвэрийн төсөлд 30 хоногт иргэд, олон нийтээс санал авахаар Гаалийн байгууллагын https://customs.gov.mn цахим хуудсанд байршуулав. Үүнд:
<table>
<tr><th rowspan="2">№</th><th colspan="2">2024 он</th></tr>
<tr><th>Захиргааны хэм хэмжээний актын нэр</th><th>Санал авах хугацаа</th></tr>
<tr><td>1</td><td>ГЕГ-ын даргын 2022 оны 341 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам”-ын шинэчилсэн найруулгын төсөл</td><td>2024.03.15-2024.04.15</td></tr>
<tr><td>2</td><td>ГЕГ-ын даргын 2008 оны “Журам батлах тухай” 680 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Бараа устгах горим хэрэгжүүлэх журам”-ын төсөл</td><td>2024.04.17-2024.05.17</td></tr>
<tr><td>3</td><td>ГЕГ-ын дарын 2019 оны А/282 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Чөлөөт бүсийн горим хэрэгжүүлэх журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай тушаалын төсөл</td><td>2024.04.04-2024.05.04</td></tr>
<tr><td>4</td><td>"Гаалийн бүрдүүлэлтийн дараах шалгалт хийх журам"-ын шинэчилсэн найруулгын төсөл</td><td>2024.04.08-2024.05.08</td></tr>
<tr><td>5</td><td>ГЕГ-ын 2023 оны А/315 дугаар тушаалаар батлагдсан “Бараанаас сорьц, дээж, загвар авах, магадлан шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах журам”-ын төсөл</td><td>2024.04.30-2024.05.30</td></tr>
</table>
</td>
<td>Биелэлт 100%</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>танилцуулах ад бэлэн болсон. Мөн ГЕГ-ын даргын тушаалаар 2019-2022 оны хооронд батлагдсан захиргааны хэм хэмжээний актад хийгдсэн хяналтшинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлтэд үндэслэн зарим журам зааврыг шинэчлэн боловсруулах, хүчингүй болгуулах ажлын хүрээнд тус хэлтсээс захиргааны 7 шийдвэрийн хууль зүйн үндэслэлийг хянаж, хуульд нийцүүлэн ажилласан.</td>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><td>6</td><td>“Татваргүй барааны дэлгүүр ажиллуулах тусгай зөвшөөрөл олгох дуудлага худалдаа зохион байгуулах журам”-ын төсөл</td><td>2024.06.10-2024.07.11</td></tr>
<tr><td>7</td><td>ГЕГ-ын даргын 2019 оны 275 дугаар тушаалаар батлагдсан “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих нийтлэг

журам”-ын шинэчилсэн найруулгын төсөл</td><td>2024.06.12-2024.07.12</td></tr>
<tr><td>8</td><td>ГЕГ-ын даргын 2016 оны А/82 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан “гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг нөхөн бичих заавар” -ын төсөл</td><td>2024.06.24-2024.07.24</td></tr>
<tr><td>9</td><td>ГЕГ-ын даргын 2016 оны А/82 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан "гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг шалгах заавар"-ын төсөл</td><td>2024.06.24-2024.07.24</td></tr>
</table>
Биелэлт: Тайлант хугацаанд 9 захиргааны актад хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, хуульд нийцүүлэн дахин боловсруулах, батлуулж мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулан ажилласан.
</td>
<td></td>
</tr>
</table>

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

ХУУЛИЙН ХЭЛСТИЙН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ /Ч.ТАМИРАА/ 2024 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 08-НЫ ӨДӨР

ХУУЛИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ ЧУЛУУНБААТАРЫН ТАМИРААГИЙН 2024 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ, ҮР ДҮН, МЭРГЭШЛИЙН ТҮВШИНГ ҮНЭЛЭХ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС

Байгууллагын нэр: Гаалийн ерөнхий газар
Нэгжийн нэр: Хуулийн хэлтэс

1. Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээ	Гүйцэтгэлийн түвшин	Нийт оноо (70 оноо)
1	2	3	4
1	Нэгжийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт		59.99

2. Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний биелэлтийн хувь	Төсвийн шууд захирагчийн өгсөн үнэлгээ (15 хүртэл оноогоор)
1	Монгол бичгийн мэдлэгээ дээшлүүлнэ.		11
2	Албан хэрэг хөтлөлтийн талаарх мэдлэгээ дээшлүүлэх.		11
	Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний дундаж оноо		11

3. Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ

Д/д	Үзүүлэлт	Төсвийн шууд захирагчийн өгсөн үнэлгээ (15 хүртэл оноогоор)
1	Хандлага, ёс зүй	15
2	Удирдан зохион байгуулах	13
3	Асуудал шийдвэрлэх	12
4	Манлайлах	10
5	Багаар ажиллах	12
6	Харилцаа	12
	Ур чадварын үзүүлэлт (ажлын онцлогоос хамаарсан)	
7	Мэргэжлийн ур чадвар	—
	Хандлага, ёс зүй, ур чадварын дундаж оноо	12.3

4. Гүйцэтгэлийн үнэлгээ

Д/д	Үнэлгээний үзүүлэлт	Үзүүлэлт тус бүрийн оноо
1	Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт	59.99
2	Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт	11
3	Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ	12.3

Нийт оноо= (Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний оноо+Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний оноо+Хандлага, ёс зүй, ур чадварын оноо) – Аргачлалын 6 дугаар хэсгийн холбогдох заалтын дагуу хассан оноо	83.3

Үнэлгээ өгсөн:

Төсвийн шууд захирагч

Гаалийн ерөнхий газрын дарга .... (Р.Отгонжаргал)

2024.12.19 (огноо)

Үнэлгээтэй танилцаж, зөвшөөрсөн:

Нэгжийн дарга:

/Хуулийн хэлтсийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч/ .... (Ч.Тамираа)

2024.12.20 (огноо)